ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Δ'. — *Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, ἐξάμηνος μόνον καὶ προπληρωτέα: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8.* — **ΕΤΟΣ Δ'.**

ΑΡΙΘΜ. 2 (74). — *τῇ 15/27. Ἰανουαρίου 1888.*

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ.

Ἐγεννήθη περὶ τὸ τέρμα τοῦ Ἀγῶνος ἐν Ζαγορᾷ ὑπὸ πατρὸς Θρᾳκός, ἐκ Βυζαντίου, καὶ μητρὸς Θεσσαλίδος.

Στερούμενοι ἀπηκριβωμένων περὶ τοῦ ἐξόχου ἐπιστήμονος βιογραφικῶν σημειώσεων περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἁπλῆν ταύτην σκιαγραφίαν ἀκολουθοῦντες κατὰ τοῦτο τὴν γενικὴν περὶ τοῦ ἀνδρὸς ὑπόληψιν. Ὁ Θεόδωρος Ἀφεντούλης ὁμολογουμένως ἐπίτιμον κατέχει θέσιν ἐν τοῖς ἀντιπροσώποις τῆς παρ' ἡμῖν ἀναγεννωμένης ἐπιστήμης. Ἐν τῇ ἰατρικῇ διαπρέπει ὡς καθηγητής, ἀπὸ τεσσάρων ὅλων δεκάδων διδάσκων τὴν ἑλληνίδα νεότητα, ὡς συγγραφεὺς πρωτεύει διὰ τῶν περισπουδάστων ἰατρικῶν συγγραμμάτων του, οἷον τῆς „Γενικῆς Ἀνατομίας" τῆς „Παθολογικῆς Ἀνατομίας" καὶ μάλιστα τοῦ κρατίστου ἔργου „Περὶ φύσεως καὶ δυνάμεως τῶν φαρμάκων", ὡς ἰατρὸς δὲ εἶνε εὐδοκιμώτατος, περιζήτητος καὶ εὐεργετικώτατος. Ὡς Διευθυντὴς τοῦ ἐν Πειραιεῖ Τζανείου Νοσοκομείου ἀπέδειξεν ὅτι εἶνε σπάνιος ὀργανωτής. Ἐκτὸς πλείστων καὶ ἐξαιρέτων ἐπιστημονικῶν διατριβῶν ἐφιλοπόνησε καὶ ἐξέδωκε πρό τινος τὴν δίτομον „Φυτολογίαν" τοῦ ἐν Βιέννῃ Καθηγητοῦ Wiesner, ἣ ἐπακολουθήσει ὡς τρίτος τόμος ἡ „Ἑλληνικὴ Χλωρὶς" συντεταγμένη παρὰ τοῦ κ. Χελδράϊχ καὶ αὐτοῦ. — Οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν πατριωτικὴν ποίησιν τοῦ Θεοδώρου Ἀφεντούλη. Τὰ „Κρητικά" του, ἔπος γραφὲν ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ συγχρόνου τῆς ἡρωϊκῆς μεγαλονήσου μαρτυρίου, εἶνε πλήρη ποιητικῆς δυνάμεως, αἱ δὲ μεταφράσεις ξένων κλασικῶν δραμάτων, ὡς ἡ „τοῦ Νάθαν τοῦ σοφοῦ" καὶ τῆς „Μαρίας Στουάρτης", ἀποδεικνύουσι τὸν Ἕλληνα Ἀσκληπιάδην ὡς ὑπέροχον ἑλληνομαθῆ. Εἰς ταῦτα προσθετέον καὶ τὸ „Πανηγύρι τοῦ Ὀλύμπου", τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐκείνην ἀλληγορίαν, ἣν χαρακτηρίζει τολμηρὰ σύλληψις καὶ λυρικὸν ὕψος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ.

Πρύτανις καὶ Καθηγητὴς τῆς Φαρμακολογίας καὶ Φυτολογίας.

Εἰσηγούμενος τὴν κρίσιν τοῦ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ διεκρίθη ἐπὶ ἐμβριθείᾳ, κριτικῇ δεινότητι καὶ εὐφραδείᾳ. Ὡς ῥήτωρ δὲ πανηγυρικὸς εἶνε ὄντως ὁ διασημότερος καὶ ἐνθουσιαστικώτερος παρ' ἡμῖν. Ὅτε πρό τινος ἀναλαμβάνων τὴν Πρυτανείαν ἐξεφώνησε τὸν νενομισμένον λόγον καὶ ἐπραγματεύθη τὰ περὶ γνώσεως, διαπλάσεως ἤθους χρηστοῦ καὶ ἁρμονικῆς ἅμα ἀναπτύξεως τοῦ σώματος, ὁμοφώνως ὁ ἑλληνικὸς τύπος ἀνεκήρυξεν ὅτι „οὐδέποτε ἐλέχθησαν παρ' ἡμῖν τοιαῦται ἀλήθειαι μετὰ τοσαύτης εὐφραδείας", τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἐπιφθονώτερον ἐγκώμιον τοῦ σεβαστοῦ Καθ-

ηγητοῦ. — Ἰδιαίτατα χαρακτηρίζουσι τὸν Θεόδωρον Ἀφεντούλην ἄλλα τινὰ τοῦ ἤθους αὐτοῦ προςόντα, τεκμηριοῦντα εὐαισθησίαν ἅμα καὶ βιωτικὴν σύνεσιν. Ἄπειρον τρέφει ὁ γεραρὸς λόγιος πρὸς τὰ πτηνὰ στοργήν, ἣν λόγῳ καὶ ἔργῳ πολλάκις διετράνωσε, κατορθώσας καὶ νομοθετικὴ νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν εὐεργετικῶν τούτων ὄντων. Μετ' ἀληθοῦς ἐπίσης πόνου ἤγειρε τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῶν δασῶν, τοῦ πραγματικοῦ τούτου κοινωνικοῦ καὶ ἠθικοῦ πλούτου, ὅςτις κινδυνεύει τέλεον νὰ ἐκλείψῃ ἐκ τοῦ παγκάλου ἑλληνικοῦ ἐδάφους. Ἀλλ' ὅ,τι ἀναδεικνύει τὸν Ἀφεντούλην ὡς ἀληθινὸν λόγιον καὶ ἀγνότατον τῶν Μουσῶν ἱεροφάντην εἶνε ἡ αὐστηρὰ αὐτοῦ ἀποχὴ ἀπὸ τῆς φατριαστικῆς διαπάλης καὶ ἡ προςήλωσις αὐτοῦ εἰς τοὺς ἰδανικοὺς πόθους τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος. Χωρὶς νὰ μένῃ ἀνάλογητος πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος προςῆλθε κατὰ πρόςκλησιν τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ καὶ ἀντεπροςώπευσεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῆς Μεταπολιτεύσεως, καὶ ἐξεπλήρωσε τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολὴν μετ' ἀξιοπρεπείας καὶ φρονήσεως ἐπιζήλου. Ἀλλεπαλλήλους δὲ εἰςφορὰς καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του συνεισήνεγκον ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος καὶ κατὰ τὸ 1854 καὶ κατὰ τὸ 1867 καὶ ἐν ἐποχαῖς ἐγγύτερον ἡμῶν κειμέναις.

Ὡς ἀμοιβὴν τῶν πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὰ γράμματα, τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ Θεόδωρος Ἀφεντούλης τὸν Ἑλληνικὸν Ταξιάρχην, τὸν Ρωσσικὸν Σταυρὸν τοῦ λαιμοῦ, τὸν Γαλλικὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς καὶ τὸν Ἰταλικόν, μάλιστα δὲ τὴν ἀφοσίωσιν ἐκείνων, οὓς ἐμόρφωσεν ἐπιστημονικῶς καὶ τὸν σεβασμόν, οὗ ἀπολαύει παρὰ τῇ ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ.

* * *

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ὑπὸ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ.

Ἐσχάτως παρευρέθην ἐνταῦθα εἰς δραματικὴν τελετήν, ἥτις ἂν ὄχι δι' ἄλλο, κἂν διὰ τοῦτο ἐστὶν ἀπομνημονεύσεως ἀξία, ὅτι ἀποδεικνύει πόσον ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία προτρέχει παρ' ἡμῖν πάσης ἄλλης ἐνεργείας εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἐθνικῶν προόδων. Εἰς ταύτην ὀφείλονται πλεῖστα πρῶτα βήματα, ἅτινα, εἰ καὶ ἀτελῆ, ἀλλὰ προοδοποιοῦσιν ἀναγκαίως τὰ μετ' αὐτά.

Πάντες ὅσοι ἀληθῶς αἰσθάνονται ἐν ἑαυτοῖς τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς ἑλληνικῆς των καταγωγῆς δὲν λησμονοῦσιν ὅτι ἡ πατρὶς ἡμῶν μεταξὺ ἄλλων, ἡ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, δι' ὅλων τῶν αἰώνων καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ἐξηυγενισμένων λαῶν θαυμάζεται ὡς ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν, ὅτι ἐν τῶν λαμπροτάτων ἐγκαυχημάτων τῶν Ἀθηνῶν ἦν ὅτι ἐν αὐταῖς ἐγεννήθησαν καὶ αὐτὰς ἐδόξασαν οἱ Αἰσχύλοι, οἱ Σοφοκλεῖς καὶ οἱ Εὐριπίδαι.

Ἡ Ἑλλὰς τὸν οἶκτον, ἵνα μὴ εἰπῶμεν τὴν περιφρόνησιν θὰ ἐκίνει τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, οἵτινες λατρείαν ἀπονέμουσιν εἰς τὸ μέγα αὐτῆς παρελθόν, ἂν αὐτὴ μόνη ἐφαίνετο αὐτοῦ ἐπιλήσμων, καί, ὅτε ἐν ξέναις χώραις δαπάναι καὶ προςπάθειαι καταβάλλονται πρὸς ἀναπαράστασιν τῶν ἡμετέρων προγονικῶν ἀριστουργημάτων, ἡμεῖς μόνοι ἐμένομεν ψυχροὶ καὶ ἀδιάφοροι πρὸς αὐτά, τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν εὐγενείας ἀνάξιοι.

Ἀλλ' οὐχί· ἡ τελετὴ περὶ ἧς γράφω τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς ἀποπλύνει ἡμᾶς τῆς τοιαύτης μομφῆς, ἀποδεικνύουσα ὅτι ἑλληνικαὶ καρδίαι πάλλουσιν εἰς τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων τὰ στήθη, καὶ ὅτι τοῦ Ἕλληνος, εἰς ἑαυτὸν καταλειπομένου, ἑλληνοπρεπεῖς εἰσὶν αἱ ἐμπνεύσεις.

Ὅτε τὸ Πανεπιστημεῖον, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς πεντηκονταετηρίδος του, ἠθέλησεν, ὀρθότατα, νὰ διδαχθῇ καὶ δρᾶμα ἀρχαῖον, ἀλλὰ παρεδέχθη πρὸς τοῦτο μετάφρασιν, πολλοὶ νέοι τρόφιμοι τῶν Μούσων ἐφρόνουν ὅτι ἀπὸ τῆς Ἀθηναϊκῆς σκηνῆς ἔπρεπε ν' ἀντηχήσῃ αὐτὴ ἡ πρωτότυπος μεγαλοπρεπὴς τῶν ἀρχαίων δραματουργῶν φωνή, καί, ἐπὶ μακρὸν παρασκευασθέντες, ἀνέβησαν οἱ ἴδιοι εἰς τοῦ παλαιοῦ θεάτρου, τοῦ λεγομένου τοῦ Σανσόνη, τὰ ὁπωσοῦν ἀπηγκαιωμένα ἰκρία, καὶ παρέστησαν τὸν Φιλοκτήτην τοῦ Σοφοκλέους. Ἦσαν δὲ οὗτοι οἱ φέροντες τὸν τίτλον „φοιτηταὶ καὶ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς τοῦ ἐθνικοῦ δραματικοῦ Συλλόγου".

Καὶ ὑπὸ τίνος μὲν καὶ πῶς ὠργανίσθη ἡ σχολὴ αὕτη, καὶ τίνες οἱ διδάσκαλοι αὐτῆς, δὲν ἠδυνήθην πρὸς τὸ παρὸν ἔτι νὰ πληροφορηθῶ· ἀλλ' ὅ,τι μετὸ πλείστης εὐχαριστήσεως εἶδον, ἐστὶν ὁ μέγιστος ζῆλος τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀθηνῶν, σπεύσαντος νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν παράστασιν. Αἴθουσα, θεωρεῖα καὶ ὑπερῷον ἦσαν ὡς οὐδέποτε πλήρη. Πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας ἐκεῖ ἀντεπροσωπεύοντο, καὶ ὁ φιλόκαλος πρέσβυς τῆς Τουρκίας κατεῖχε μίαν τῶν πρώτων θέσεων. Καὶ ἂν μὲν πάντες εὐχερῶς ἐνόουν τ' ἀπαγγελλόμενα δὲν δύναμαι νὰ εἰπῶ· ἀλλ' εὐκόλως κατεφαίνετο ὅτι ἀτενὴς ἦν ἐν γένει ἡ προσοχή, καί, εἰ καί τινες εἶχον τὸ κείμενον ἀνὰ χεῖρας, ἄλλοι δὲ τὴν μετάφρασιν τοῦ κειμένου, πέπεισμαι ὅτι πώποτε ἀπὸ τῶν κλασικῶν ἡμερῶν ἐν Ἀθήναις τὰς ὑψηλὰς τοῦ Σοφοκλέους ἐννοίας τοσοῦτοι ὁμοῦ δὲν ἐσπούδασαν καὶ δὲν ἐχειροκρότησαν· διότι καὶ τὰ χειροκροτήματα πολλάκις ῥαγδαῖα διέκοπτον τὴν παράστασιν, εἰ καὶ πρέπει νὰ παρατηρήσω ὅτι ἀπέβλεπον σπανίως τὴν τέχνην τῶν ἠθοποιῶν καὶ σχεδὸν πάντοτε τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ ποιητοῦ.

Οἱ νέοι οἱ τὰ πρῶτα μέρη ὑποκρινάμενοι προφανὲς ἦν ὅτι ἦσαν οὐχὶ λίαν ἔμπειροι τῆς σκηνῆς, διότι παρ' ἡμῖν ἐλλείπουσιν οἱ διδάσκαλοι τῆς δραματικῆς καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὴν ἑλληνικὴν σκηνὴν κατέχοντες εἰσὶν αὐτοδίδακτοι. Οὐχ ἧττον εἶχον οἱ νέοι ἠθοποιοὶ τὴν προφορὰν καθαρωτάτην καὶ εὐκρινῆ, καὶ προφανὲς ἦν ὅτι εἶχον πλήρη τὴν κατάληψιν τῶν ἐννοιῶν ἃς διηρμήνευον. Μέγα μέρος ὅμως τοῦ δράματος κατέχει, ὡς γνωστόν, ὁ χορός. Καὶ αἱ μὲν κινήσεις καὶ ἡ θέσις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς δὲν ἦσαν ἄπταιστοι, καὶ ἀπεδείκνυον ἀπειρίαν τινὰ περὶ τὰ σκηνικὰ τῶν ἀρχαίων. Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότατον ἦν ἡ μουσικὴ αὐτῶν σύνταξις. Αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κυρ. Bender, ἐξόχου Γερμανοῦ φιλολόγου καὶ μουσουργοῦ, καὶ διηρεῖτο εἰς δύω κατηγορίας· οἱ μὲν τῶν χορῶν ἁπλῶς ἀπηγγέλλοντο ὑπὸ μόνου τοῦ χορηγοῦ, οὐχὶ ᾄδοντος, ἀλλ' ὁμιλοῦντος, καὶ ὑποκώφως συνοδευομένου ὑπό τινων μουσικῶν ὀργάνων, ὡς τοῦτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐγίνετο διὰ τὸν διάλογον. Μόνοι δὲ τρεῖς χοροὶ ἐψάλησαν, κατὰ μουσικήν, ὡς γενικῶς ἐκρίθη, ἄριστα καὶ ἀρχαιοπρεπῶς συντεταγμένην. Καὶ ἐψάλη μὲν καλῶς, ἀλλ' αἱ ψαλλόμεναι λέξεις οὐδόλως ἠκούοντο.

Τοῦτο δὲ λέγω οὐχὶ ὡς ψόγον, ἀλλ' ὡς ἔπαινον μᾶλλον, διότι ἐνταῦθα εὑρισκόμεθα ἐνώπιον τῆς μεγάλης δυσχερείας ὡς πρὸς τὴν σήμερον παρ' ἡμῖν παράστασιν τῶν ἀρχαίων δραμάτων. Ὁ κ. Bender, ὅτε συνέταξε τὴν μουσικήν του, εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸ ἀρχαῖον κείμενον τοῦ ποιητοῦ, ἤ, ὅπερ ταὐτὸ ὡς πρὸς τὴν ῥυθμικήν, γερμανικήν τινα ἐκείνου μετάφρασιν, πόδα πρὸς πόδα τὸ πρωτότυπον μέτρον παρακολουθοῦσαν. Ἡμεῖς δέ, ὡς γνωστόν — ἐπειδή, ἀπὸ χρόνων, κατ' ἐμὴν δόξαν, ἱκανῶς ἀρχαίων, ἐν τῇ ῥυθμικῇ ὁ τόνος κατέλαβεν ἣν θέσιν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κατεῖχεν ὁ χρόνος — διὰ τοῦτο, τοὺς ἀρχαίους στίχους ἀναγινώσκοντες, τὸν αὐτὸν ῥυθμὸν δὲν ἀκούομεν πλέον, ἤ, ὀρθότερον, οὐδένα ῥυθμὸν ἀκούομεν, ἀλλ' ἀναγινώσκομεν πεζὸν λόγον· ἂν δὲ θελήσωμεν κατὰ τὴν ἀρχαίαν μετρικὴν ν' ἀναγνώσωμεν τὴν ἀρχαίαν ποίησιν, θὰ προφέρωμεν παρατόνως, δι' ἡμᾶς, γελοίως καὶ ἀκαταλήπτως· ὁμοίως καὶ ἂν ψάλωμεν χωρίον ἐπ' ἐκείνῃ τῇ βάσει μελοποιηθέν.

Περιττὸν νὰ ἐμμείνω λέγων ὅτι ἡ μουσικὴ πρέπει ἀναγκαίως νὰ βαίνῃ ἐπὶ τῆς ῥυθμικῆς ἁρμονίας τοῦ στίχου. Ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ὑποτεθείσθω ὅτι θέλομεν εἰς τοὺς τροχαϊκοὺς στίχους τοῦ Χριστοπούλου:

Νὰ ἡ τρίχες σου ἀρχίζουν, Ἀθανάσιε, ν' ἀσπρίζουν

νὰ ἐφαρμόσωμεν τοῦ Freischütz τὴν μελῳδίαν τῶν ἰαμβικῶν στίχων:

Wir winden dir den Jungfernkranz,

φυσικῷ τῷ λόγῳ θὰ πρέπῃ νὸ γράψωμεν καὶ νὰ προφέρωμεν τὸ ἑλληνικὸν κείμενον:

Να ἡ τριχές σου ἀρχιζοῦν, Ἀθάνασίε ν' ἀσπριζοῦν!

Ὅταν λοιπὸν ἄλλως τονίζωμεν, ἤ ὅπως ἐτονίζοντο οἱ ἀρχαῖοι στίχοι, δὲν δυνάμεθα νὰ ψάλλωμεν μετὰ τοῦ ἡμετέρου σήμερον τονισμοῦ μέλος συντεθὲν διὰ τοὺς αὐτοὺς στίχους κατὰ τονισμὸν διάφορον, τὸν ἀρχαῖον.

Καὶ εἰς τοὺς ψαλέντας χοροὺς τοῦ Φιλοκτήτου ἠνάγκαζεν ἡ μουσικὴ τοῦ κ. Bender τὸν χορὸν νὰ ψάλλῃ:

ἁ τὸν μεγὰν Πακτῶλον εὔχρυσὸν νεμεῖς,

ἀντὶ

ἁ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις·

καὶ

ἀθλ' οἷα μήδεις τῶν ἐμῶν τυχοὶ φίλων,

ἀντὶ

ἄθλ' οἷα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων, κτλ.

Ἀλλὰ τότε δύναται ἴσως νὰ συντεθῇ πρὸς χρῆσιν ἡμῶν διὰ τὰ ἀρχαῖα κείμενα ἄλλη μουσική, ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου βαίνουσα τονισμοῦ; Δυστυχῶς οὐδὲ τοῦτο ἐστὶν ἐφικτόν, διότι ἡ μεταβολὴ τῆς προσῳδίας ἀνατρέπει ἐντελῶς τὸν ἀρχαῖον στιχουργικὸν ῥυθμόν, καὶ οἱ στίχοι μεταβάλλονται εἰς πεζὸν λόγον, ὅστις ἐστὶ μελοποιήσεως ἀνεπίδεκτος. Ἂν φέρ' εἰπεῖν ἀντί:

Φίλοι μου συμπατριῶται, δοῦλοι νἄμεθα ὡς πότε

ἐδίδετο εἰς τὸν μουσουργὸν τὸ ἑπόμενον

Φίλοι συμπατριῶταί μου, ὡς πότε νὰ εἴμεθα δοῦλοι;

τίς δὲν βλέπει ὅτι μελοποιΐα τοιαύτης πεζῆς φράσεως ἐστὶν ἀνέφικτος;

Διὰ τοῦτο ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ φέρωμεν τοὺς ἀρχαίους χοροὺς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν σκηνήν, εἶπον καὶ ἄλλοτε καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἐστὶ νὰ μεταφράζωνται εἰς τὸ νῦν ἰδίωμα οὕτως, ὥστε τῆς μεταφράσεως αἱ τετονισμέναι συλλαβαὶ ν' ἀντιστοιχῶσι πρὸς τὰς μακρὰς τοῦ πρωτοτύπου, καὶ ἑπομένως ν' ἀποτελῶσι κῶλα ἁρμονικά, οὐχὶ ὡς εἰσὶν αἱ λυρικαὶ στροφαί, ἃς σπανίως μιμοῦνται τὰ χορικὰ μέλη, ἀλλ' ἀνετώτερα, ὡς σχεδὸν τὰ τῆς ἐκκλησίας τροπάρια.

Τοῦτο φέρει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ ἀρχαῖα δράματα δύνανται μόνον νὰ διδάσκωνται παρ' ἡμῖν καθ' ἕνα τῶν δύο τρόπων· εἴτε ἐν μετάφρασει, ἐφαρμοζομένης εἰς τοὺς χοροὺς τῆς κατὰ τὴν ἀρχαίαν προσῳδίαν συνταττομένης μουσικῆς, εἴτε, ὡς ἐδιδάχθη ὁ Φιλοκτήτης, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μὲν γλώσσῃ, ἀλλὰ τῶν διαλόγων μόνων προφερομένων εὐκρινῶς καὶ εὐκαταλήπτως, τῶν δὲ χορῶν ψαλλομένων οὕτως, ὥστε αἱ λέξεις νὰ μὴ ἀκούωνται πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ γελοίου.

Σκέψις γίνεται ἤδη περὶ συνεχῶν καὶ τακτικῶν παραστάσεων ἐν Ἀθήναις τῶν ἀρχαίων δραμάτων, ὅτὲ μὲν ἐν πρωτοτύποις, ὅτὲ δ' ἐν μεταφράσεσι, καὶ ἴσως ἐπὶ μιᾶς τῶν σωζομένων ἀρχαίων σκηνῶν.

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ

ὑπὸ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.

(τέλος).

Δ.

Εἰς γάμον μυστικόν, εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως μονήν, ὁ μοναχὸς Λαυρέντιος τὸν Ῥωμαῖον καὶ τὴν Ἰουλιέτταν ἥνωσε. Τὸ ὄνειρον τοῦ ζεύγους ἐπληρώθη, καὶ σύζυγοι ἐκλήθησαν οἱ ἐρασταί. Ἡ πόλις ἀγνοεῖ τό μέγα γεγονός, καὶ μετὰ μείζονος θερμότητος, τῶν ἀντιπάλων οἴκων οἱ ἀπόλουθοι, ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων, καὶ πλήττουσιν ἀντιπληττόμενοι. Τῆς Ἰουλιέττας ὁ εὐδαίμων σύζυγος, εἰς τὴν Βερώνην νὰ ὁδηγήσῃ ἐν πομπῇ, δὲν ἦτο δυνατὸν τὴν κόρην, παρ' ἧς ἐδέχθη πρὸ μικροῦ τῆς πίστεως τὸν ὅρκον. Τὸν νυμφικὸν φοροῦσαν στέφανον, λιπόθυμον σχεδὸν ἐκ πάθους ἐκχειλίζοντος, ἀλλ' εὐτυχῆ, τὴν Ἰουλιέτταν ἐχαιρέτησεν ὁ ἄρτι μετ' αὐτῆς τὴν τύχην του ἑνώσας, καὶ εἰς τὴν πόλιν ἔσπευσε. Τὴν τάφρον δὲν εἶχον ἔτι ὑπερβῆ, καὶ εἰς συμπλοκὴν ἐμφύλιον ἐνέπεσε. Τοὺς Μοντέκιους ὕβρισαν, καὶ ἰταμότερον, τὰ ξίφη οἱ Καπουλέτται ἀνέσπασαν, τοὺς ἀντιπάλους περιζώσαντες. Δεινὴ ἄλλ' ἄνισος ἐμαίνετο ἡ πάλη. Ἐν πάσῃ ἐλαύνοντα σπουδῇ διέκρινον οἱ φίλοι τὸν Ῥωμαῖον, καὶ ἡ θέα του τὴν μῆνιν ἀνυψοῖ, τὸ θάῤῥος των κρατύνει. Κραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ οἴκου του τὴν ἀτμοσφαῖραν διασχίζουσι, καὶ σπαθισμοὶ βαρύτεροι ραγδαίως πλήττουσι τὰς κεφαλάς. Εἰς εὐγενὲς ὁρμέμφυτον ἐνδίδων ὁ Ῥωμαῖος, σπεύδει ταχὺς ἐκεῖ, οὐχὶ σκοπῶν τῶν ἀδελφῶν συμπολιτῶν τὸν βίον ν' ἀποσβέσῃ, καὶ μὲ αἷμα τῶν Καπουλεττῶν, ἀπείρως ἤδη προσφιλὲς — τὸ ἔδαφος ν' ἀρδεύσῃ τῆς Βερώνης. Νὰ διαλλάξῃ ἔσπευσεν ἐκεῖ. Τὴν παῦσιν τῶν ἐρίδων, τῶν διαιρέσεων τὴν λήθην νὰ ἱκετεύσῃ. Ἀγάπη ἦτο ἡ καρδία του, καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, τῆς πλημμυρούσης τότε εἰς τὸ στῆθός του, οὐδὲν μνησικακίας αἴσθημα, ἡ πάθος ἀγενὲς ἐφώλευον ἐντός του. Δι' ὕβρεων τὸν νεαρὸν Μοντέκην οἱ Καπουλέτται ὑποδέχονται. Μὲ ἡσυχον φωνήν, τῆς συμπλοκῆς τὴν παῦσιν ὁ

Ῥωμαῖος εὐγενῶς ἐπιζητεῖ, καὶ στέργει, πρὸς ἄκραν τῶν ὀπαδῶν του ἔκπληξιν, καὶ παρακλήσεώς ἔτι εὐχὴν ν' ἀρθρώσῃ πρὸς τοὺς ὕβριστάς. Ἀπάντησιν εἰς τοῦ Ῥωμαίου τὴν ἐπίμονον παράκλησιν, τὸ ξίφος του κραδαίνων, καὶ ὁρμήσας εἰς τὴν φονικὴν ἐπίθεσιν, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Καπουλέττων ἔδωκε. Βαρὺ τὸ ξίφος κατηνέχθη, πρὸς τοῦ Ῥωμαίου ἰθυνθὲν τὴν κεφαλήν. Ἀστράπτουσιν ἐκ τῆς ὀργῆς οἱ ὀφθαλμοί, τὰ ξίφη σπινθηροβολοῦσι συγκρουόμενα, καὶ τῶν ἐχθρῶν συμπολιτῶν τὸ αἷμα ῥέει ἀφθόνως πρὸς τὴν γῆν. Τὸ ξίφος του σταυρώνει ὁ Ῥωμαῖος, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Καπουλέττων τὸ κτύπημα ν' ἀμβλύνῃ προσπαθῶν. Μανιωδέστερος αὐτός, ἀκάθεκτος ἐπέρχεται, κἀὶ ἐνῷ νὰ σφάξῃ τὸν Ῥωμαῖον προσπαθεῖ, εἰς τὴν ἐπίθεσιν προτρέπει τοὺς ἑταίρους. Ἀλλ' αἴφνης καταπίπτει αἱματόβρεκτος. Ἐν τῇ ἀμύνῃ τὸ στῆθός του διήλασε τὸ ξίφος τοῦ Ῥωμαίου. Δεινὸν ἀλλαλαγμὸν ἀφίνουν τότε οἱ Μοντέκιοι. Καθημαγμένος καὶ νεκρὸς κατέπεσε τῆς ἐπιθέσεως ὁ ἀρχηγός. Ἀνδρεῖος καὶ φανατικός, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Καπουλέττων συγγενὴς στενός, καὶ τῆς ζωῆς πλειότερον τοῦ Καπουλέττου τὴν ἐνίσχυσιν ἠγάπα καὶ ἐπεδίωκε. Ὑπὲρ τῆς νίκης τῆς φατρίας του τὸν βίον ἐθυσίασε, καὶ θνήσκων, τοῦ αἵματός του τὴν ἐκδίκησιν κληρονομίαν εἰς τοὺς φίλους ἱερὰν κατέλιπε.

Ε'.

Ἡ νὺξ τὸν μαῦρον πέπλον της ἐξέτεινεν ἐπὶ τῆς πόλεως. Βραδέως ἡ σελήνη ἀνέτειλε, καὶ φθίνουσα, ἀνεπαισθήτως τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἠραίωσε, καὶ φῶς, πενθίμως ὕπωχρον, ὡσεὶ λαμπάδος καταναλωθείσης νεκρικῆς, εἰς τῆς Βερώνης τὰς σιωπηλὰς ὁδοὺς ἐπέχυσε. Εἰς ὕπνον ἔμφοβον ἡ πόλις ἀπεσύρθη. Τῆς δείλης ἡ φονικωτάτη συμπλοκή, δεινότερα τῶν φατριῶν ἐξέκαυσε τὰ μίση, καὶ εἰς φονικὴν ἐπίθεσιν, τὴν ἑπομένην ἡτοιμάσθησαν, τῶν φατριῶν οἱ ἀχαλίνωτοι ὀπαδοί. Τὴν ῥῆξιν ἄφευκτον ὁ πρίγκηψ ἐθεώρησε, καὶ εἰς τὴν κατεύνασιν τοῦ ἐμφυλίου πάθους ἀφορῶν, τὴν πλάστιγγα ἀνέλαβε τῆς Θέμιδος, τῆς ὑψηλῆς του θέσεως περιεβλήθη τὰ ἐμβλήματα, καὶ ἀπόφασιν ὑπερορίας διαρκοῦς, ἐκτελεσθησομένης αὐθωρεί, κατὰ τοῦ νεαροῦ ἐξέδωκε Ῥωμαίου. Τῆς πρωΐας ὁ νεόνυμφος νὰ καταλίπῃ πρέπει καὶ αὐτοστιγμὶ τὴν πόλιν τῆς Βερώνης! Εἰς θάνατον θὰ ἀπαχθῇ, ἐὰν ἐντὸς τῆς πόλεως τυχαίως συλληφθῇ, εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς δημοσιευθείσης ἀποφάσεως. Εἰς τῆς συζύγου του τὰ δώματα λαθραίως τὰ μεσάνυκτα ὁ σύζυγος ἀνῆλθε, διὰ σχοινίνης κλίμακος τοῦ Καπουλέττου τὸν οἶκον ἀναβάς. Ὁ ἄτρομος αὐτός, περίτρομος τὴν σύζυγόν του ἐθεώρησε, καὶ εἰς λυγμοῦ κραυγὴν ἐξέπνευσεν ὁ πρῶτος μετὰ τὸν γάμον ἀσπασμός. Νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὴν Ἰουλιέτταν ὁ Ῥωμαῖος ἦλθε, καὶ ἐν σπουδῇ, εἰς τὴν γείτονα ν' ἀναχωρήσῃ πόλιν, πρὶν ἢ ὁ ἥλιος ἐπιφανῇ, καὶ οἱ ἀγρυπνοῦντες φύλακες, καὶ οἱ μανιώδεις Καπουλέτται ἀνεύρωσιν αὐτόν. Τὸν θάνατον δὲν τρέμει ὁ Ῥωμαῖος, ἀλλ' ὠχριᾷ, καὶ ἐμφόβως ὀπισθοχωρεῖ εἰς τὴν σκληρὰν ἀπόφασιν νὰ ἀφήσῃ τὴν Ἰουλιέτταν. Εἰς σπαραγμοὺς ὀδυνηροὺς καὶ δάκρυα, εἰς στεναγμῶν πληθώραν τῶν γάμων των ἡ πρώτη νὺξ διῆλθε. Τὸ μόνον ἔγκλημά των ἦτο, ὅτι ἠγάπησαν πολύ, καὶ τὸν ἀγῶν των ἔρωτα προσῆλθον νὰ ἐπισφραγίσωσιν εἰς τῆς θρησκείας τὸν βωμόν. Βραγχνὴ ἀλέκτορος φωνή, ὡς σήμαντρον θανάτου, ἀγγέλλει τὴν προσεγγίζουσαν Ἠώ. Κατάπληκτος ὁρμᾷ πρὸς τὴν αἰωρουμένην μεταξίνην κλίμακα, καὶ θέλει νὰ κατέλθῃ ὁ προγραφεὶς Ῥωμαῖος, τὴν πόλιν, τὴν ἀγάπην του, τὴν σύζυγον ἀφίνων. Τῆς Ἰουλιέττας ἕνεκα τὸν βίον ἔστεργε, καὶ τῆς ζωῆς το νῆμα νὰ παρατείνῃ ἤθελε, ἀφοῦ τῆς τύχης στιγμιαία εὔνοια, συνέπλεξεν ἀλύτως μετὰ τοῦ νήματος τῆς λατρευτῆς του γυναικός. Ὁρμητικῶς, ἡ Ἰουλιέττα ἀνεπήδησε. Μὲ τοὺς ἁβροὺς βραχίονας τὴν κεφαλήν του περιέβαλε, καὶ διὰ τοῦ σώματος αὐτῆς ἀπέφραξε τὴν ἔξοδον. „Μὴ φεύγεις, μὴ ἀκόμη" ἀνεφώνησε τοῦ προσφιλοῦς Ῥωμαίου θλίβουσα τὴν κεφαλήν. „Ἀγνώμων! Τοσοῦτον σὲ πιέζει ἡ παρουσία μου; Βαθεῖα εἶναι ἔτι ἡ νύξ. Τὸν μόνον ὁδηγόν, τὸ ἄστρον τῆς ζωῆς, τὸ καταυγάζον καὶ χαροποιοῦν τὸν βίον μου, πρὸς τί νὰ ἀφανίσῃς θέλῃς, μακράν μου ἀπερχόμενος; Ἡ παρουσία σου τὸ ἔρεβος αὐγάζει τῆς ζωῆς μου. Εἰς νύκτα σκοτεινήν, τρικυμιώδη, ἄναστρον μὲ ῥίπτει ἡ φυγή σου. Καὶ σύ, σπεύδεις λοιπὸν τοσοῦτον, εἰς ζόφου πέλαγος τὴν Ἰουλιέτταν σου, τὴν σύζυγον ἀκάρδως νὰ βυθίσῃς; Ὦ μεῖνε ἔτι· βαθεῖα εἶναι ἡ νύξ. Ὁ μισητὸς ἀλέκτωρ ἔσφαλε, εἶναι μακρὰν εἰσέτι ἡ αὐγή." Τὸ μέτωπόν της ἐλαφρῶς ἠσπάσθη ὁ Ῥωμαῖος. Ἠρέμα τὴν ἀπέσυρε, καὶ παρὰ τὰ γόνατά της καθεσθείς, τὴν προγραφεῖσαν κεφαλὴν στηρίζει εἰς τὸ στῆθός της. „Ἐζηλοτύπησε τὴν τύχην μου ἡ μοῖρα" λέγει ὁ Ῥωμαῖος. „Προγεγραμμένος φεύγω. Ὁρκίσου νὰ μὲ ἀγαπᾷς. Ὁ κόσμος σύμπας ἂν ἐκτοξεύσῃ κατ' ἐμοῦ τὴν προγραφήν, ὁ οἶκός μου ἐὰν μ' ἀρνηθῇ, ἡ γῆ αὐτὴ ἐξ ἧς ἀνήλθομεν, καὶ εἰς ἣν θὰ ἐπανέλθωμεν, καὶ ἡ γῆ αὐτὴ ἐὰν μ' ἀρνηθῇ μοὶ μένει ἡ καρδία σου. Μὴ μ' ἀποσβέσῃς ἀπ' αὐτῆς. Τοὺς διωγμοὺς περιφρονῶ, ἀτρόμητος τὸν θάνατον προσβλέπω, καὶ ἄκαμπτος τὴν στρέβλωσιν νὰ προκαλέσω δύναμαι. Θεότης προσφιλής, τὰ βήματα τοῦ ἐξορίστου σὺ προστάτευσον. Ἰδέ, τὴν ἰδικήν σου τὴν Θεότητα ἐκλιπαρῶ, αὐτὴν λατρεύω, τὴν χάριν ἀπαρνοῦμαι τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τὸν Θεόν μου λησμονῶ, εἰς σὲ ἀπερισπάστως θέλων ν' ἀφοσιωθῶ. Καὶ εἰς ἐὰν μοὶ ἔμενε μοναδικὸς καὶ ὕστατος παλμός, οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ Πλάστου μου, ἀλλ' ὑπὲρ σοῦ προθύμως, ἀμερίστως θὰ τὸν ἔδιδον. Τοῦ δυστυχοῦς μου βίου εἶσαι στήριγμα, κ' ἐλπὶς γλυκεῖα τοὺς πόνους μου πραΰνουσα. Εἰς τοὺς πικρούς μου διωγμούς, εἰς τὴν ἀπέραντον τῆς κοινωνίας ἔρημον, ὅπου μακράν σου πρόκειται νὰ πλανηθῶ, ὡς ὁδηγὸν εὐέλπιδα τὴν μνήμην σου θὰ ἔχω, τὴν πίστιν σου ὡς στήριγμα, τὸν ἔρωτά σου μόνον καὶ παρήγορον φανόν, τὸν δρόμον μου φωτίζοντα. Ἀλλά, προβάλλει, νομίζω, ἡ αὐγή. Νὰ φύγω πρέπει, ἀπὸ σοῦ ν' ἀποσπασθῶ. Ἀπάνθρωπος ὁ δικαστὴς ἐφείσθη τῆς ζωῆς μου, ἀλλ' εἰς βασανιστήριον τὸν βίον μου μετέβαλε, χωρίσας με ἀκάρδως ἀπὸ σέ." Τὰς χεῖράς της θωπεύει ὁ Ῥωμαῖος. Τὰ χείλη της προσφαύει, καὶ ἀνακαλῶν τῆς ἀποφάσεως τὸν ἔσχατον σπινθῆρα ὁρμᾷ ν' ἀναχωρήσῃ. Ὠχρότης βάφει τῆς Ἰουλιέττας τὴν μορφήν. Ἀντὶ φωνῆς κραυγὴ ἀπελπισίας τὸ στῆθός της σπαράσσει. Ἀσθμαίνει ἄναυδος, ἱκετεύει, δέεται, διὰ τοῦ βλέμματος παρακαλεῖ, καὶ αἱ χεῖρές της, σπασμωδικῶς αἰρόμεναι, συμπλέκονται εἰς τοῦ Ῥωμαίου τὸν λαιμόν, τὰ χείλη της τὰ χείλη τοῦ Ῥωμαίου ἀναζητοῦν. Γραμμὴ ῥοδίνη ἠρέμα ἐπιφαίνεται εἰς τὴν Ἀνατολήν. Τοῦ κήπου της τὰ πετεινὰ ὕμνον τονίζουν μουσικόν, τὴν ῥοδοδάκτυλον προσαγορεύοντα Ἠώ. Οὐαὶ εἰς τὸν Ῥωμαῖον ἐὰν συλληφθῇ! Ἡ σκέψις τῆς Ἰουλιέττας τὸ πνεῦμα συνεκλόνισε. „Ὁ θάνατος τὰ βήματά σου παρακολουθεῖ" πρὸς τὸν Ῥωμαῖον λέγει ἡ Ἰουλιέττα. „Τὸ νῆμα τῆς ζωῆς σου ν' ἀποκόψῃ προσπαθεῖ, συντρίβων καὶ ἐμέ. Νὰ φύγῃς σπεῦσε. Τοῦ οἴκου μου οἱ ὀπαδοὶ τὸ αἷμά σου διψῶσι, τῆς πόλεως οἱ φύλακες ἀγρύπνως περιτρέχουν τὰς ὁδούς, τὰ ἴχνη σου ζητοῦντες. Νὰ φύγῃς σπεῦσε πρὸς Θεοῦ.

Ο ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ Η ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ.

Κατα την εικόνα του Theod. Wores.

Γονυπετῆς σοὶ τὸ παρακαλῶ, τὴν ἀγωνίαν μου οἱ δισταγμοί σου ἐπιτείνουσι. Νὰ φύγῃς πρὸ μικροῦ ἐπέμενες, καὶ ἐγὼ ἡ ἄφρων σὲ ἐκράτησα. Ὁ κίνδυνος, ὁ θάνατος τὴν κεφαλήν σου ἀπειλεῖ. Ἀφοῦ ἐγὼ σοὶ τὸ παρακαλῶ, δὲν ἐννοεῖς λοιπὸν ὁπόσος εἶναι ὁ κίνδυνος; Ὀκνεῖς; Νὰ προφυλάξῃς ἀρνεῖσαι τὴν ζωήν σου, τὴν σύζυγόν σου χήραν καθιστῶν, αὐτόχειρα, ἐν καταδίκῃ αἰωνίᾳ μακράν σου ἄγουσαν τὴν μετὰ θάνατον ζωήν; Αἱμάσσει ἡ καρδία μου, καὶ ἐν τούτοις νὰ φύγῃς σὲ παρακαλῶ. Ὦ! μὴ συντρίβῃς τὴν ἐλπίδα μου αὐτήν. Ἐὰν μὲ ἀγαπᾷς ὁρκίσθητι νὰ φύγῃς παρευθύς. Καὶ ἡ ἐμὴ μετὰ τῆς σῆς συνάπτεται ζωῆς, ἀλλὰ τὴν ἰδικήν μου τὴν περιφρονῶ. Τῆς ἰδικῆς σου φείσθητι, ἐὰν ἡ εὐτυχία μας σοὶ εἶναι προσφιλής." Περιπαθέστερον συνέσφιγξε τὰς χεῖράς του, ἐν τάχει τὸ πρόσωπόν του κατεκάλυψεν, ἐντὸς τοῦ προσωπείου, εἰς τὸ πλευρὸν τὸ ἐγχειρίδιον ἀνήρτησε, τὸν ληθαργοῦντα φίλον της διέσεισε. Τὴν μεταξίνην κλίμακα ἐπάτησεν ἐν τέλει ὁ Ῥωμαῖος. Τὸ προσωπεῖον ἀποσπᾷ, καὶ ἕτοιμος ν' ἀφανισθῇ, ἐλπίδος καὶ παραμυθίας, προσφιλὲς ἐφόδιον, ἐκ τῶν χειλέων τῆς συζύγου του ἀντλεῖ. Εἰσέτι ἕν, καὶ πάλιν, καὶ ἐκ νέου ἓν τὸ ἀκόρεστον καὶ φλέγον τοῦ Ῥωμαίου στόμα ἐκφωνεῖ . . . .

*

Κενὴ μετὰ μικρόν, ὑπὸ τῆς αὔρας σειομένη τῆς αὐγῆς, ἀπέμεινεν ἡ κλίμαξ.

ΣΤ'.

„Διατί τοσοῦτον ἤλλαξεν τοῦ Καπουλέττη ἡ κόρη ἡ περικαλλής; Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν τὸ κάλλος της ἐσφρίγα, ἀλλ' ἤδη εἰς ὠχρότητα ἀσθενικὴν μετέπεσον οἱ κρῖνοι καὶ τὰ ῥόδα τοῦ προσώπου της. Τὸ πῦρ τῶν θαυμασίων ὀφθαλμῶν ἡμιεσβέσθη χαυνωθέν. Ὑπέρυθρα, ὡσεὶ ἐὰν ἐπὶ πολὺ ἐθρήνησε, τὰ βλέφαρά της ἔγειναν. Δακτύλιος, ὑπομελαίνης πελιδνότητος, τὸ κοῖλον περιέβαλε τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ θῦμα ἀϋπνίας, μυστηριώδους πάθους ἰσχυροῦ, ἡ καλλιβλέφαρος παρθένος ἀπέβη προφανῶς." Οἱ διαβᾶται ἐλάλουν οὕτω, τὴν κόρην παρελαύνουσαν ἐν τάχει θεωροῦντες, καὶ μετὰ τῆς τροφοῦ της σπεύδουσαν εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως μονήν, ὅπου ὁ μοναχὸς Λαυρέντιος ἐμόναζεν ὁσίως. Τῆς σκήτης τὸν οὐδὸν διέβη ἡ Ἰουλιέττα. Εἰς τὴν τροφὸν ἐκώλυσε τὴν εἴσοδον, καὶ ἐκλελυμένη, εἰς τὴν ὡραίαν χεῖρά της στηρίζουσα περιαλγῶς τὴν κεφαλήν, τὸν μοναχὸν ἐκάλεσε. Παραμυθίας βάλσαμον εἰς τὴν πληγήν της νὰ ῥίψῃ τὴν αἱμάσσουσαν. „Τῆς συμφορᾶς ἡ ῥίζα ἄχρις ἐμοῦ, ὦ τέκνον, ἔφθασε" ὁ μοναχὸς πενθίμως εἶπεν, ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ μονωτηρίου ἐξερχόμενος, καὶ περιλύπως ἀτενίζων πρὸς αὐτήν. „Τοὺς νυμφικοὺς στεφάνους σας προχθὲς μόλις ἀντήλλαξα. Ἠκτινοβόλεις ἐκ χαρᾶς, συντετριμμένην ὅμως καὶ πικρὰ ἐκχέουσαν τὰ δάκρυα σὲ βλέπω σήμερον. Ἐξόριστος καὶ δυστυχὴς μακρὰν ὁ σύζυγός σου πλανᾶται, καὶ καταδίκη ἄφευκτος τὴν κεφαλήν του ἀπειλεῖ, ἐάν ποτὲ τολμήσῃ τὰς πύλας τῆς Βερώνης νὰ διέλθῃ. Ἐπίφθονος νύμφη τῆς χθές, σχεδὸν τὸν οἶκτον, τέκνον μου, νὰ προκαλέσῃς ἤδη δύνασαι. Εἰς ἀπογνώσεως ἀρὰν ἂς μὴ λυθῇ ἡ γλῶσσά σου. Τὴν κεφαλήν σου κλῖνον εἰς τῆς σοφῆς Προνοίας τὴν βουλήν, τὸν Πλάστην σου εὐλόγησον. Καὶ ὅταν ἔτι τῆς ἰσχυρᾶς χειρὸς Του κτύπημα, τὴν εὐτυχίαν σου συντρίβῃ πρόῤῥιζα, στενάζουσα, ἀντὶ κατάρας, φωνὴν εὐγνωμοσύνης τόνισον. Οἱ ἄνθρωποι, τῆς Ὑψηλῆς Προνοίας τὰς βουλὰς ἀδύνατον νὰ ἐννοήσωμεν, ἀδύνατον νὰ διαγνώσωμεν τὰς κρυφαίας τῶν συμφορῶν αἰτίας, τὰ μέσα νὰ εἰκάσωμεν δι' ὧν τὰς τύχας μας ἐπὶ τῆς γῆς ἡ Σοφωτάτη κανονίζει Πρόνοια. Νὰ ὑπακούωμεν, καὶ πάσχοντες, νὰ εὐλογῶμεν, τὰς πεποιθήσεις, τὰς ἐλπίδας μας, ἐν πίστει ν' ἀναθέτωμεν εἰς τὸν Θεὸν ὀφείλομεν οἱ ἄνθρωποι, εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τῶν δεινῶν τυχαῖοι διαβᾶται, ἐκτίνοντες, τίς οἶδε τίνος παραπτώματος, διὰ τοῦ βίου μας ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν αὐστηρὰν ἀλλὰ ἐμπρέπουσαν ποινήν." Θερμὰ τὰ δάκρυα τὰς παρειὰς ηὐλάκουν τῆς Ἰουλιέττας. „Τὸ ἄχθος τῆς ταλαιπώρου μου ψυχῆς ν' ἀνακουφίσῃ, τὸ πρῶτον ἤδη εἶναι ἀνίκανος ὁ λόγος σου", ἀντεῖπεν εἰς τὸν μοναχόν. „Ἐμὲ αὐτὴν οἰκτείρω, ἐὰν εἰσέτι δὲν ἀπέθανον. Εἰς τὴν ζωὴν εἰσέτι μὲ κρατεῖ ἀόριστος ἐλπίς, ὡς ὄνειρον χρυσοῦν αὐγάζουσα, διὰ τοῦ σκότους τῆς καρδίας μου. Νὰ ἴδω τὸν Ῥωμαῖον, πλησίον τοῦ συζύγου μου ν' ἀπέλθω, τὴν τύχην τὴν πικρὰν προθύμως μετ' ἐκείνου νὰ συμμερισθῶ, τὸ ἄλγος τῆς ψυχῆς του νὰ πραΰνω, ἐπὶ τοῦ ὕπνου του νὰ ἀγρυπνῶ, νὰ σώζω τὰς ἡμέρας του, σκιὰ πιστὴ καὶ εὐτυχὴς ἀδιαλείπτως πανταχοῦ τὸν προσφιλῆ μου σύζυγόν ν' ἀκολουθῶ. Ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ συζύγου μου ἀθρόοι δολοφόνοι ἐξεπέμφθησαν. Εἰς ἐπανάστασιν τὸ κόμμα τοῦ πατρός μου εὕρηται, καὶ τοῦ Ῥωμαίου τὴν ζωὴν ἀντάλλαγμα τοῦ φόνου τῆς προχθὲς ἀγρίως οἱ Καπουλέτται ἐπεζήτησαν. Τῆς διανοίας μου τὸν ζόφον φώτισον· συμβούλευσόν με, πάτερ μου, τὰ ἀσταθῆ μου βήματα ὁδήγησον, ἀπὸ τοῦ χάους, ὡς πρόνοια σοφή, ἀνάσυρον τὴν δυστυχῆ τοῦ Καπουλέττου κόρην, τοῦ Μοντεκίου σύζυγον, καὶ ἴσως . . . . . χήραν τὴν στιγμὴν αὐτήν . . . . . Τὴν τύχην μου, τὴν ἡσυχίαν, τὴν ζωήν, τὸ μέλλον μου, τὴν μετὰ τοῦ Ῥωμαίου εὐτυχίαν μου εἰς χεῖράς σου, ἐν πεποιθήσει, ἀναθέτω, πάτερ μου. Ἡ πρόνοια ἡ συμπαθής, ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐλεοῦσα τὰ δεινά, τὸν νοῦν σου ἂς φωτίσῃ. Πλησίον τοῦ Ῥωμαίου μου ν' ἀπέλθω, καὶ αὐθωρεὶ εἰ δυνατόν, ἰδοὺ ὅτι ποθῶ. Τὸ αἷμά του διψοῦν οἱ δολοφόνοι καὶ ἴσως, πάτερ μου, τὴν ὥραν ταύτην . . . . ."

*

Βαθύτερον ἐῤῥυτιδώθη τοῦ μοναχοῦ τὸ μέτωπον τὸ αὐστηρόν. Εἰς σκέψεις ἐφάνη βυθισθείς, καὶ ἐπὶ τῆς ὄψεώς του τῆς ἐκφραστικῆς, τῆς ἀποφάσεως ἡ πάλη καὶ τοῦ δισταγμοῦ, ἐσημειώθη εὐκρινῶς. Ὡσεὶ καθ' ἑαυτὸν λαλῶν ἐφαίνετο, κ' ἐπὶ μικρὸν εἰς τὸν ἐνδότατον τοῦ δωματίου ὑπεχώρησε μυχόν. Περίφροντις ἐνεφανίσθη πάλιν, ἐν τῇ χειρὶ προσεκτικῶς κρατῶν ὑγροῦ ὑποπρασίνου φιαλίδιον. „Ἀνάγκη νὰ ἀποθάνῃς" πρὸς τὴν Ἰουλιέτταν ἀνεφώνησεν. Καὶ εἶτα, ἠρέμα μειδιῶν, προσέθηκε πρὸς τὴν ἀγωνιῶσαν τοῦ Ῥωμαίου σύζυγον. „Νὰ ἀποθάνῃς, ἀλλ' ὄχι ἐσαεί. Νὰ ἀναζήσῃς πρέπει, καὶ πλησίον τοῦ Ῥωμαίου εὐτυχὴς νὰ διανύσῃς τὰς ἡμέρας σου." „Θεὲ τὸν δόλον σύγγνωθι. Ὁ τὰς καρδίας τῶν θνητῶν ἐτάζων, γνωρίζεις τῆς προθέσεώς μου τὸ ἁγνόν, καὶ συγχωρεῖς, ἐπιεικῶς, τοῦ δόλου τὸν ἐργάτην. Θὰ κάμψωμεν τοὺς ἄρχοντας μετὰ μικρόν, ἐλπίζω· τὴν χάριν τοῦ Ῥωμαίου θ' ἀποσπάσωμεν, τὸ μυστικὸν τῶν γάμων σας θὰ διαδώσωμεν, καὶ τὴν εἰρήνην ἀσφαλῶς θὰ καταστήσωμεν, τὴν διχασθεῖσαν πόλιν συμβιβάζοντες, ὑπὸ τῶν τελεσθέντων γάμων σας τὸ σύμβολον. Μοντέκαι Καπουλέτται ξιφήρεις δὲν θὰ σφάζεσθε ἀπὸ τῆς αὔριον εἰς τὰς ὁδούς. Τὴν νύκτα ταύτην, εὐθὺς ὡς εἰς τὴν κλίνην σου κατακλιθῇς, ἀφόβως νὰ πίῃς πρέπει τῆς φιάλης ταύτης τὸ ὑγρόν. Τὰ μέλη σου θὰ ναρκωθοῦν, καὶ θάνατος ἀπατηλὸς τὸ σῶμά σου θὰ ἀποψύξῃ ἐντελῶς. Ἀκμαία ὅμως ἡ ζωὴ ὑπὸ τὴν νεκροφάνειαν θὰ σφύζῃ λεληθότως. Εἰς τοῦ οἰκογενειακοῦ σου τάφου τὸ ὑπόγειον, ὅπου οἱ ἀπέλπιδες γονεῖς σου θὰ σὲ φέρωσι, θὰ εὑρεθῶ, τὴν ὥραν ὑπολογίζων ἀκριβῶς. Λάβε! Ὑπὸ τὸν θάνατον τὸν φαινομενικόν, τὴν τύχην, τὴν ζωήν σου, τὴν εὐδαίμονα ἐγκλείει τὸ ναρκοφόρον φάρμακον. Τὴν ἐντολήν μου ἐκτελοῦσα ἀκριβῶς, ἐντὸς μικροῦ ἐγγὺς θὰ ἦσαι τοῦ Ῥωμαίου."

Ζ'.

Ὁρμητικώτατος ἱππεύς, τὴν πρὸς τὴν πόλιν τῆς Βερώνης ἄγουσαν, ἀκάθεκτος καὶ ἔξαλλος ἐλαύνει. Μανιωδῶς, εἰς πᾶσαν ὥραν καὶ στιγμήν, τὸν ἵππον του κεντρίζει ὁ ἱππεύς. Πυκνοὶ ἐκχέονται ἀπὸ τοῦ στόματος ἀφροί, καπνίζουν οἱ μυκτῆρες, ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν ποδῶν σταγόνες αἵματος κυλίονται, ὑπὸ τὸ κέντρισμα τῶν πτερνιστήρων προκαλούμεναι, ἱδρὼς τοῦ ἵππου τοῦ θυμοειδοῦς ἐκάλυψε τὸ σῶμα, καὶ τῆς ὁδοῦ οἱ χάλικες, ἀπὸ τὰ πέταλα πληττόμενοι, σπινθῆρας ἐκτινάσσουσι. Ὁ Ῥωμαῖος εἶναι ὁ ἱππεύς. Γοργῶς εἰς Μάντουαν κατέφθασεν ἡ εἴδησις, τὸν θάνατον τῆς Ἰουλιέττας Καπουλέττη ἐξαγγέλλουσα. Εἰς πένθος ἄπασα ἡ πόλις τῆς Βερώνης ἐβυθίσθη. Οὐδὲ τῶν Μοντεκίων ἄδακρυς ἀπέμεινεν ὁ ὀφθαλμός, ὅταν νεκρὰ εἰς τὸ ἀπαραβίαστον καὶ ἔσχατον τοῦ τάφου ἄσυλον ἐφέρετο ἡ κόρη. Ἡσύχως ἀφ' ἑσπέρας ἡ Ἰουλιέττα ἀπεσύρθη πρὸς ἀνάπαυσιν. Δὲν εἴμαρτο νὰ ἐγερθῇ. Νεκρὰν οἱ ἔντρομοι γονεῖς, τὴν εὗρον τὸ πρωὶ ἐπὶ τῆς κλίνης της. Θανάτου σάβανον, ἀντὶ χιτῶνος νυμφικοῦ, τὸ πλαστικόν της σῶμα κατεκάλυψε. Ὁ γάμος της ἐπέκειτο, ἀλλὰ ὁ θάνατος προέλαβε, καὶ τὴν γαμήλιον ἡ νεκρικὴ ἀντικατέστησε πομπή. Τῆς κρίσεως, τῆς θείας καὶ ἐσχάτης, οἱ κεραυνοὶ ἀθρόοι ἐξερράγησαν κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ πλάνητος Ῥωμαίου. Αἱ φρένες ἐσαλεύθησαν τοῦ ἀτυχοῦς, καὶ παραχρῆμα, δηλητηρίου δραστικοτάτου τὸν χυμὸν παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τὴν ἀπόγνωσιν ὡς μόνον ἔχων σύντροφον καὶ ὁδηγόν, ἐῤῥίφθη εἰς τὸν ἵππον του, καὶ ἀτρομος, τὴν προσταγὴν τοῦ Πρίγκιπος καὶ τὴν ἀπόφασιν περιφρονῶν, τὸν κόσμον καὶ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἔλαττον μικροῦ ἐντόμου λογιζόμενος, πρὸς τὴν Βερώνην ὥρμησε, τὴν Ἰουλιέτταν ἅπαξ ἔτι, καὶ νεκρὰν νὰ ἀσπασθῇ. Εἰσῆλθεν ἤδη εἰς τὸ Κοιμητήριον. Ἀγρία καὶ ὁρμητική, κοχλάζουσα, παράφορος, τὴν ἀνταρσίαν ἐπισείουσα κατὰ τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου καὶ τοῦ θείκοῦ, ἐν τῷ προσώπῳ του ἡ λαίλαψ ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν χώραν τὴν γαληνιαίαν τῶν νεκρῶν. Τὸν ἵππον του προσέδεσεν εἰς τὸ κιγκλίδωμα, καὶ ἀκάθεκτος εἰσώρμησεν εἰς τὸν σεπτὸν περίβολον. Μεσονυκτίου ὥρα σοβαρὰ ἠκούσθη πόρρωθεν σημαίνουσα. Εἰς ὥραν παραπλήσιον, ὡς λέγουσιν, ἐξέρχονται ἀπὸ τῶν τάφων τὰ φαντάσματα, τὰς πόλεις τῆς ζωῆς ἐπισκεπτόμενα, καὶ εἰς τοῦ τάφου τὸ κατάμαυρον, τὸ παγερόν, καὶ ἀσφυκτικὸν κρησφύγετον, ἐν τάχει ἐπιστρέφοντα, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην τοῦ πρωϊνοῦ ἀλέκτορος φωνήν. Βιαίως ὁ Ῥωμαῖος προχωρῶν, τὴν κεφαλήν του ἐπανειλημμένως ἔπληξε κατὰ τῶν δένδρων τῶν κορμῶν. Οὔτε προσέσχε κἄν. Ἀναίσθητον εἰς ὅλας τοῦ βίου τὰς ὀδύνας, τὸ ἄλγος τῆς καρδίας τὸν κατέστησε. Εἰς τάφους καὶ σταυροὺς προσέκοπτε, ἄχρι σφυρῶν εἰς χώματα νωπά βυθίζεται, ἀσυνειδήτως ὅμως βαίνων πάντοτε, πρὸς τῶν Καπουλεττῶν τὸ ἔτι ἀφιστάμενον οἰκογενειακὸν μνημεῖον, ἐν τάχει τὸ νεκροφόρον ἔδαφος διαπερᾷ, καὶ ὡς ἐλπίδα προσφιλῆ, καὶ μόνην ἐν τῷ κόσμῳ, προσβλέπει, μὲ γέλωτα παράφρονος, εἰς τὸ φρικτόν του δηλητήριον. Θανάτου πικροῦ ὄρεξις κατέσχε τὸν Ῥωμαῖον! Ἐντός, ἀνασκαφέντος τάφου πρὸ μικροῦ, γοργῶς χωρῶν, κατέπεσε. „Μὲ κράζεις" λέγει. „Τὴν λείαν σου ζητεῖς, τὴν λήθην, τὴν ἀνάπαυσιν, παρέχων εἰς ἀντάλλαγμα. Περίμενε μικρόν! τὸ θῦμα καὶ ἡ λεία σου ποθεῖ νὰ ἀποθάνῃ. Λαμπροὶ φωτοβολοῦν εἰς τὸ στερέωμα, τὴν νύκτιον αὐτὴν στιγμήν, οἱ κόσμοι οἱ ἀναρίθμητοι. Ἐδῶ ἐπὶ τῆς γῆς, φωτοβολοῦν ἐπίσης, μικρὸν ὑπὲρ τὰ μνήματα ἱπτάμεναι, φωσφόρου λάμψεις ἀραιαί, ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ὀστῶν ἐκπορευόμεναι. Ἀπὸ τοῦ μνήματός σου τοῦ ἀγαπητοῦ, μακράν, πολὺ μακρὰν ἀναπαυόμενος, ἐὰν καὶ ὑπὸ τὸν τάφον ἔτι θὰ ἦναι δυνατὸν νὰ εὕρω τὴν ἀνάπαυσιν, κεχωρισμένος ἀπὸ σοῦ, ὦ! νὰ ἐλπίσω δὲν τολμῶ, ὅτι ἡ φλόξ, εἰς ἣν θὰ ἀναλυθῇ τὸ πτῶμά μου, ὁρμῶσα ἀπὸ τοῦ μνήματός μου τοῦ πικροῦ, τοῦ τάφου σου θὰ ἀνεύρῃ, τὸ σέλας τὸ φωσφορικόν, καὶ εἰς δίδυμον δεσμὸν ἡ φλόξ σου καὶ ἡ φλόξ μου, ὡς σύζυγοι, εἰς τῆς νυκτὸς τὸ ἔρεβος, στενῶς συνδεδεμέναι, καὶ ἀχώριστοι θὰ πλανηθοῦν ὁμοῦ . . . . ."

*

Τὰ φλογερά, τὰ θλιβερὰ μονολογήματα, ἀκαριαίως ἐπεράτωσε, τὴν κρύπτην τὴν ὑπόγειον εὐθὺς ὡς ἔφθασεν ὁ δυστυχὴς Ῥωμαῖος. Ἀντὶ μοχλοῦ τὸ ξίφος ἐχειρίσθη, καὶ δι' αὐτοῦ ἀνήγειρε μικρὸν τοῦ ὑπογείου τάφου τὸ θυρίδιον. Πενθίμως ἔτριξαν αἱ στρόφιγγες. Εἰσῆλθεν ὁ Ῥωμαῖος, ἀπὸ τοῦ κόλπου του ἐξήγαγε μικρὸν φανόν, τὸν ἤναψε, καὶ τὴν θυρίδα κλείσας ἐσωτερικῶς, ἐχώρησε μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν κτιστὴν τοῦ τάφου νεκροθήκην. Νεκρὸς ἀλλ' ἔμψυχος, τὴν ἄψυχον ἐζήτει πανταχοῦ νεκράν. Φανοῦ μυστηριῶδες φῶς, τοῦ ἀπωτέρου τῶν μυχῶν σκορπίζει τὴν σκοτίαν. Ἀφόβως — καὶ τί ἠδύνατο ὁ ἄπελπις νὰ φοβηθῇ; — πρὸς τὸ διαυγάζον φῶς ἐχώρησε. Ἀνθέων στέφανοι, ἀτάκτως ἐρριμμένοι, κατέκειντο ἐκεῖ. Οἱ λίθοι, ἀρτίως εἶχον σαλευθῆ, καὶ ἀνοικτὴ ἐφαίνετο τῆς ἐσωτάτης κρύπτης ἡ θυρίς. Τὸ δεύτερον ἀφ' ἧς ἐστέφθησαν, τὴν ὥραν ταύτην τὴν πικράν, κατάμονοι εὑρίσκοντο οἱ σύζυγοι. Εἰς σπαραγμοῦ ὀδυνηροὺς ἀποχαιρετισμούς, τῶν γάμων των τὴν πρώτην νύκτα διεπέρασαν, καὶ εἰς ῥικωδέστερον ὀδύνης, κ' αἰώνιον ἀποχαιρετισμὸν ἐντὸς τοῦ μαύρου τάφου, τὴν νύκτα τὴν δευτέραν ὁ σύζυγος πλησίον τῆς συζύγου του προσῆλθε νὰ διέλθῃ. Ἐχώρησεν ἓν βῆμα ἔτι. Ὑπτία, ψυχρά, μὲ λελυμένην τὴν κόμην καὶ χυτήν, μὲ ἐλαφρὰν ὠχρότητα, ἀλλ' ἀναλλοίωτον τηροῦσα τὴν περικαλλῆ μορφήν, νεκρὰ ἡ Ἰουλιέττα τοῦ φερέτρου της κατέκειτο ἐντός. Νομίζει τις, ὅτι ἡ ἀγνότης, τὸν χοῦν τοῦ σώματός της τοῦ φθαρτοῦ, εἰσέτι δὲν κατέλιπε. Σεμνόν, ἀδιοράτως ἐπανθοῦν μειδίαμα, τὰ χείλη διανοίγει τὰ παρθενικά. Εἰσέτι τὸν Ῥωμαῖον ἐφαίνοντο καλοῦντα, καὶ ὁ ἠρέμα καταφθάσας θάνατος ἐσφράγισε τὸ στόμα της, καθ' ἣν στιγμὴν καὶ πάλιν τὸ ὄνομα τοῦ προσφιλοῦς Ῥωμαίου ἔλεγεν. Πλειότερον παντὸς λιβανωτοῦ, καέντος εἰς τὴν μνήμην της τὴν πολυθρήνητον καὶ ἄσπιλον, ἐφέρετο ἐκεῖ, ἐντὸς τοιούτου τόπου θλιβεροῦ, ἡ τοῦ θανάτου ἐπιζήσασα τελεία χάρις τῆς νεκρᾶς. Ὅτι θὰ ἐγερθῇ νομίζει τις, καὶ τὰς λυθείσας θ' ἀνατείνῃ χεῖράς της, τὸν σύζυγόν της νὰ περιπτυχθῇ, τὴν κεφαλήν του νὰ καλύψῃ μὲ φιλήματα. Ἀγωνιῶν, μὲ τεταμένους τῶν ὀμμάτων τοὺς βολβούς, τὸ θέαμα τό τραγικὸν προσβλέπει ὁ Ῥωμαῖος. Ἡ φρικαλέα θέα του, ἡ ἐμπληκτός του σιωπὴ εὐγλώττως τῆς καρδίας τὴν κατάστασιν ἠρμήνευε. Γονυπετής, μὲ τὰς τρεμούσας χεῖράς του θωπεύει τῆς Ἰουλιέττας τὴν ὡραίαν κεφαλήν. Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν στεφάνη γάμου τὴν κόμην της τὴν θαυμασίαν περιέβαλε. Ὁ θάνατος νυμφίαν τὴν ἐξέλεξε, ζηλοτυ-

πος, ἀκόρεστος, καὶ ἀνοικτίρμων τοῦ Ῥωμαίου κραταιὸς ἀντεραστής. „Τὸ ὕστατον τοῦ ἀτυχοῦς μου ἔρωτος, τῆς συντριβείσης εὐτυχίας φίλημα, ἐπὶ τῶν ἔτι δροσερῶν χειλέων σου ἐναποθέτω“ λέγει, τὰ χείλη ἐπιψαύων τῆς νεκρᾶς. Τὴν ὀρφανὴν ζωήν μου, οὐχὶ ὡς μέγα τι, ἀλλ' ὡς τὸ μόνον ὅπερ μοὶ ἀπέμεινε, πρὸ τοῦ φερέτρου σου ἐπίτρεψον νὰ θύσω. Θὰ σ' ἔρω ἄρά γε ὑπὸ τὴν γῆν; Οἰκτίρμων θάνατε ἐλθέ, σ' ἐπικαλοῦμαι, καὶ σὲ εὐλογῶ. Ἐλπίς, ἡ μόνη ἤδη τοῦ ἀπέλπιδος ἐμοῦ, ᾧ δηλητήριον ὀξὺ ἐλθέ, τὸν βίον μου περάτωσον καὶ τὰ δεινά. Εἰς τὰς χώρας τῶν ὀνείρων, ἕτοιμος νὰ διαπαρθμευθῶ, τὸ τελευταῖον ἤδη στρέφομαι πρὸς σέ, καὶ εἰς τὴν εἰκόνα σου, τὴν πολυαγάπητον καὶ λατρευτήν, τὸν τελευταῖον τῆς καρδίας μου ἀφιερῶν παλμόν.“

*

Τὴν φιάλην τὴν θανάσιμον ἀνύψωσε. Τὴν κεφαλήν του ἔκλινε πρὸς τῆς συζύγου του τὴν κεφαλήν, καί, ἄπληστος θανάτου, ρόφᾳ τὸ δηλητήριον.

*

Εἰς κτύπημα σφοδρὸν ἐνέδωκε τοῦ μνήματος ἡ πύλη. Ἐνῷ, ταχύς, πρὸς τὸν μυχὸν τῆς κρύπτης, ἐχώρει ὁ Λαυρέντιος, τὴν ἀπαισίαν σύμπτωσιν φοβούμενος, καὶ ἐλπίζων πάντοτε ταχύτερον νὰ φθάσῃ τοῦ Ῥωμαίου, οὗ τὴν ἐκ Μαντούης ἄμεσον φυγὴν ἀνήγγειλεν αὐτῷ ὁ καταφθάσας ἄγγελος, ἀπὸ τοῦ ὕπνου τοῦ ληθαργικοῦ ἡσύχως ἤγειρε τὴν κεφαλήν, καὶ τοὺς συγκεχυμένους ἀναζητοῦσα λογισμούς, ἡ Ἰουλιέττα τὸν Ῥωμαῖον ἔκραζε. Μὲ πελιδνὴν ὠχρότητα τὴν Ἰουλιέτταν πλησιάζει ὁ Λαυρέντιος. „Τὴν ἐντολήν σου ἐξετέλεσα“ τῷ λέγει. „Ἀπνευστεὶ ἐρρόφησα τὸ φάρμακον, ἀπέθανα, ἀνέζησα, ποῦ εἶναι ὁ Ῥωμαῖος;“ Ἐγγὺς αὐτῆς, ἀγωνιῶν εἰσέτι, κατέκειτο, θανάτου ῥόγχους βάλλων. Τὸν εἶδε αἴφνης, καὶ ἤκουσε τὰ χείλη του τὸ ἀγαπητόν της νὰ προφέρουν ὄνομα. Τοὺς τελευταίους σπαραγμούς του ἐθεώρησε. Τὴν μίαν χεῖρά του σπασμωδικῶς θωπεύουσαν τὴν κεφαλήν της εἶδε, καὶ τὴν ἄλλην ἡμίκενον κρατοῦσαν φιαλίδιον. Πρὸς τί ἀνέζησε λοιπόν, καὶ διατί, ταχὺ τὸ λογικόν, εἰς τὴν βομβοῦσαν ἔτι καὶ ὑπόζοφον νὰ ἐπανέλθῃ κεφαλήν; Ἀγχίνους εἶναι ἡ συμφορά! Τῆς Ἰουλιέττας ἡ ἄσπλαγχνος ἀντίληψις, ἐν τῇ φρικώδει ἀληθείᾳ του παρέστησε τὸ τέλος . . . . . Ἀπὸ τοῦ Ῥωμαίου τῆς νεκρᾶς χειρὸς τὸ φιαλίδιον ἀνήρπασε. Τὰ ψυχρανθέντα χείλη του ἠσπάσθη, καί, „ἐμάντευσας“ προσέθηκε, „τὸ μέρος τὸ ἀνῆκον ἐπιφυλάξας δι' ἐμέ.“ Εὐχαριστῶ Ῥωμαῖε . . . . . .“

*

Εἰς τὰ χείλη τὴν φιάλην ἔφερε, ἀπνευστεὶ τὸ ἀπομεῖναν δηλητήριον κατέπιε . . . . . Καὶ κλίνη νυμφικὴ τὸ μνῆμα δι' ἀμφοτέρους ἔγινε.

(Ἐξ Ἀθηνῶν.)

ΣΑΠΦΩ.

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(συνέχεια.)

Τὸ ἓν ἐκ τῶν δύο τούτων προσώπων, τὸ ὁποῖον καὶ ὡμίλει μετ' ἰδιαζούσης τινὸς ζωηρότητος καὶ δριμύτητος, ἦν ἡ Σαπφώ, ἡ περίφημος λυρικὴ ποιήτρια, ἡ ἀηδὼν τῆς Λέσβου, ἡ θυγάτηρ τοῦ Σκαμανδρωνύμου, ἥτις πρὸ ἑνὸς ἀκριβῶς ἔτους ἔχασε τὸν σύζυγόν της Ξέναρχον, ἀρχηγὸν τῶν εὐγενῶν, μετὰ βραχεῖαν, ἀλλ' εὐτυχεστάτην συμβίωσιν. Τὸ μικρόν της ἀνάστημα οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔμεινεν εὐθυτενὲς ἢ ἀκίνητον, ἡ διαρκὴς δ' αὕτη ἀνησυχία καὶ εὐστροφία ἐκορυφοῦτο εἰς τὰ ὄμματα τοῦ παρατηρητοῦ ὡς ἐκ τῶν ἀστραπηβόλων ἐκείνων καὶ μελανῶν ὀφθαλμῶν της. Θὰ ἦτο βέβαια τότε τριακονταέτις, μολονότι δὲ ἡ ἡλικία αὕτη ἄφινε φανερὰ ἴχνη εἰς τὴν ὄψιν τῶν ἐν Λέσβῳ ζωηρότερον ἢ ἀλλαχοῦ διαβιούντων τότε ἀνθρώπων, ἐν τούτοις ἡ Σαπφὼ διέφυγε τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς, καὶ ἂν πράγματι ἤθελέ τις ἐκτιμήσει τὴν ἡλικίαν της κατὰ τὴν δροσερότητα τοῦ προσώπου καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ὕφους, τὸ ὁποῖον συνήθως ἐμφαίνει τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, ἤθελεν ἀποφανθῆ, ὅτι ἦτο ἀκόμη νεαρωτάτη κόρη.

Ὁ γεανίας, πρὸς ὃν ἀπετείνετο μετὰ τοσαύτης ζωηρότητος, ἦν ὁ ἀδελφός της Χάραξος, ὅστις κρατῶν τὴν συνήθη τότε ὁδοιπορικὴν ῥάβδον ἀπεχαιρέτιζε τὴν ἀδελφήν του, διότι ἐσκόπει ν' ἀναχωρήσῃ αὐθημερὸν εἰς Αἴγυπτον διὰ πλοίου φέροντος λέσβιον οἶνον καὶ ἐκεῖ νὰ ἐκποιήσῃ μὲ ἐπικερδεστέρους ὅρους τὰ ἐφετεινὰ εἰσοδήματα τῶν ἀμπέλων των. Ὁ Χάραξος θὰ ἦτο ὀλίγα ἔτη πρεσβύτερος τῆς Σαπφοῦς, ἦτο ὅμως πολὺ ὑψηλότερος αὐτῆς, εἶχε δὲ ζωηρὰ ἐπίσης ἀλλὰ κανονικώτερα τῶν τῆς ἀδελφῆς του χαρακτηριστικά, τοῦθ' ὅπερ καὶ τὸν εἶχε κάμει κινδυνωδέστατον ἥρωα ὡς πρὸς τὰς πεφημισμένας τότε ἐπὶ κάλλει Μιτυληναίας.

Αὐτὸ δὲ τοῦτο ἦν ἀκριβῶς τὸ σημεῖον, περὶ ὁ ἐστρέφετο κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην στιγμὴν ἡ συνδιάλεξις τῶν αὐταδέλφων. — „Καὶ τώρα λοιπόν, Χάραξέ μου“, εἶπε μετὰ γλυκύτητος καὶ μειδιῶσα ἡ Σαπφώ, „πρέπει νά Σοι δώσω καὶ μίαν καλὴν συμβουλὴν διὰ τὸ ταξείδιόν Σου, τὴν ὁποίαν ὅμως ποτὲ δὲν ἐφύλαξες ἐδῶ. Αἱ κόραι τῆς Αἰγύπτου εἶνε πολὺ κινδυνώδεις διὰ τοὺς ἄνδρας, καθὼς ἔχω ἀκούσει· διότι οὐχὶ μόνον εὐκόλως ἐρωτεύονται, ἀλλ' εἶνε καὶ πάρα πολὺ ἐμπαθεῖς καὶ ζηλότυποι, καὶ ὡς ἐκ τούτου συμβαίνουσιν ἐκεῖ πολλάκις τὰ δεινότερα ἐρωτικὰ ἐπεισόδια. Διὰ τοῦτο, ἀδελφέ μου, πρόσεχε καὶ τελείωσε τὰς ἐργασίας Σου ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερα διὰ νά ἐπιστρέψῃς πλησίον τῶν οἰκείων Σου, οἱ ὁποῖοι βαθέως θὰ λυπηθῶσι διὰ τὴν ἀπουσίαν Σου. Δὲν θὰ ἐλησμόνησες βέβαια τὰς συστατικὰς διὰ τὴν Ρόδον ἐπιστολάς.“

„Ὄχι βέβαια, ἀγαπητή μου ἀδελφή“, ἀπήντησεν ὁ Χάραξος ὀλίγον ἐρυθριάσας καὶ μὲ ταπεινωμένους ὀφθαλμούς. „Ἀλλ' ἀγνοῶ τῇ ἀληθείᾳ, διατί προύκάλεσα αὐτοὺς τοὺς φόβους Σου καὶ τὰς νουθεσίας Σου. Νομίζω ὅτι δὲν κατέστησα ἀκόμη μέχρι τοῦδε καμμίαν κόρην δυστυχῆ ἐδῶ εἰς τὴν Μιτυλήνην. Ἀλλὰ διὰ νά πεισθῆς, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θὰ συμμορφωθῶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν Σου, Σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ τηρήσω τὰς συμβουλάς Σου πιστῶς, ἂν καὶ δὲν εἶχον ἀνάγκην αὐτῶν. Ἀλλὰ πρέπει τώρα νὰ Σ' ἀφήσω, διότι θ' ἀποχαιρετίσω καὶ τὸν Λάριχον, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἔχῃ ἴσως ὄρεξιν νά με προπέμψῃ μέχρι τοῦ λιμένος εἰς αὐτὸν τὸν καύσωνα. Βλέπεις πῶς ἀνησυχεῖ διὰ τοῦτο καὶ ὁ δοῦλός μου.“

Μετὰ τοῦτο ἠσπάσθη ὁ Χάραξος τὴν ἀδελφήν του ἐπὶ

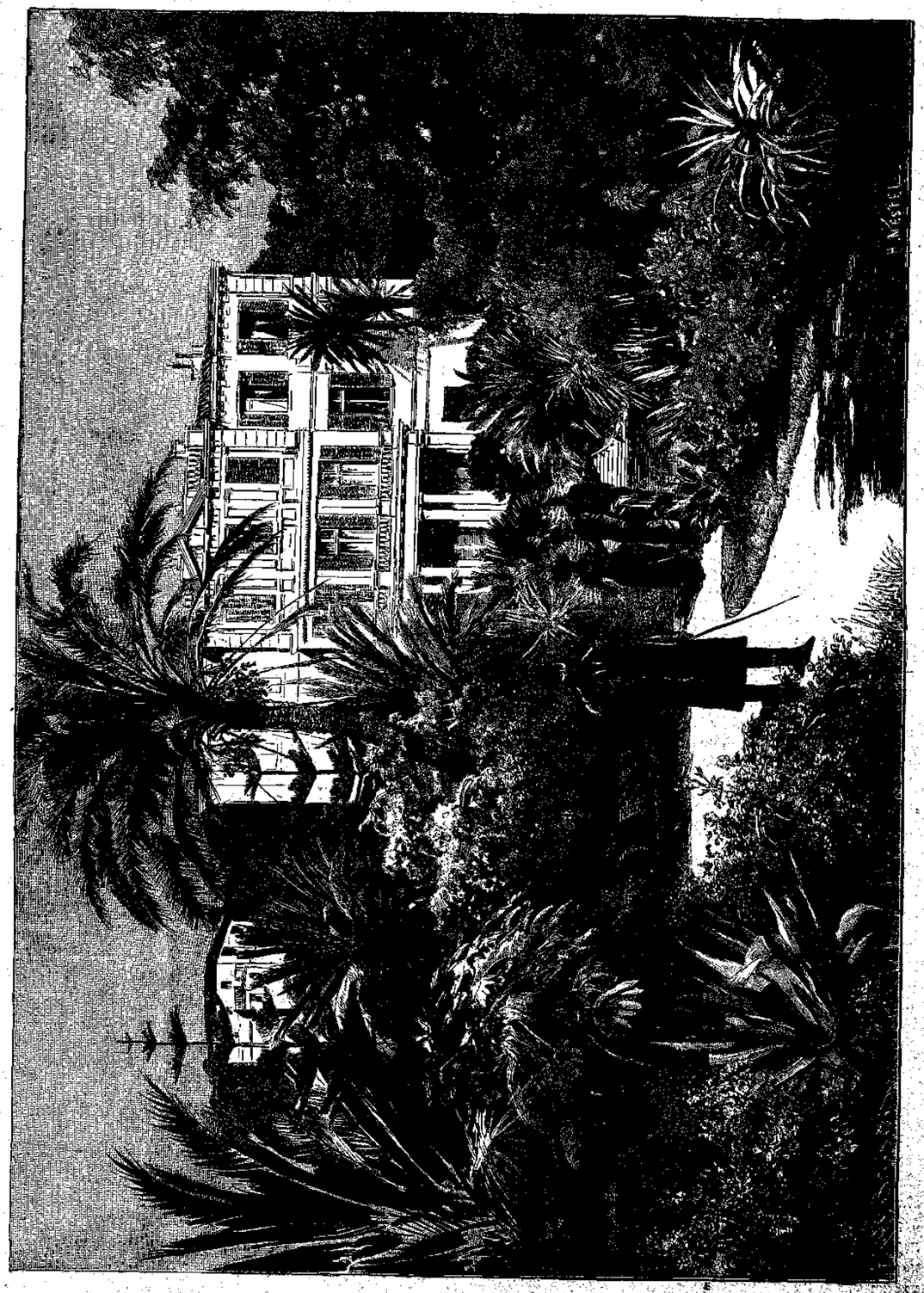

ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΣΙΡΙΟ ἐν ΣΑΝ ΡΕΜΟ.

τοῦ μετώπου καὶ προὐχώρησε πρὸς τὸν οἶκον μετ' ἐλαφρὼν βημάτων, ἀκολουθούμενος ὑπὸ δούλου, ὅστις μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀνέμενεν ἐρειδόμενος πρὸς ἕνα στῦλον καὶ κρατῶν ὁδοιπορικὸν σάκκον.

Ἡ Σαπφὼ ἔλαβεν ἀπὸ ἄλλου στόλου τὴν κιθάραν της, τὴν ὁποίαν εἶχε κρεμασμένην ἐκεῖ κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν διαλέξεως καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν εὐρεῖαν ἐκείνην αἴθουσαν, ἣν συνήθως ἀπεκόλουν „Θάλαμον τῶν Μουσῶν". Ἐκεῖθεν εἶχεν ἐξέλθει προηγουμένως διὰ νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὸν ἀδελφόν της.

Ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς ποιητρίας ἔπαυσαν αἱ νεαραὶ κόραι ἀσκούμεναι εἰς το ᾆσμα καὶ ἐστράφησαν πρὸς αὐτήν, ἡ δὲ Σαπφὼ οὕτως ὡμίλησε μὲ τὴν ἠχηρὰν φωνήν της πρὸς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον τῶν παρθένων ὅμιλον:

„Λοιπόν, φίλαι μου! ἡ ἄσκησις ἡμῶν ἐγγίζει πρὸς τὸ τέρμα· καὶ πιστεύω νὰ εὐχαριστηθῆτε διά τοῦτο, διότι ἀνυπόφορος εἶνε σήμερον ἡ θερμότης τῶν ἀκτίνων τοῦ Θεοῦ Ἡλίου. Ἂς ψάλωμεν ὅμως ἐν ἀκολουθίᾳ τῶν ὀργάνων καὶ ἅπαξ ἔτι τὸν ὕμνον καὶ αὔριον ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἄσκησιν. Συλλογισθῆτε, ὅτι μόλις εἷς μὴν ἀπομένει ἔτι μέχρι τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Ἀφροδίτης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὴν ἐντιμοτέραν θέσιν.

Καὶ προςηρμόσθησαν προς κοινὸν ρυθμὸν τὰ ὄργανα καὶ ἤρχισεν ὁ χορὸς παίζων καὶ ψάλλων καὶ ἐκ τῶν ἐρατεινῶν χειλέων τῶν παρθένων ἀντήχησεν εἰς τὴν στοὰν ὁ μεγαλοπρεπὴς Ὕμνος.

„Πρόςελθε, Ἀφροδίτη, γλυκεῖα τοῦ ἔρωτος Θεά, πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄφες ἐπὶ στιγμὴν τὴν πεφιλημένην Σου κατοικίαν, ἣν ἤγειραν χάριν Σου οἱ ἄνθρωποι ἐν Πάφῳ ἢ ἐν Κυθήροις. Ἢ ἄρά γε περιπλανᾶσαι τώρα ἐν Πανόρμῳ καὶ ἐκεῖθεν βλέπεις τὴν πορφυρᾶν σικελικὴν θάλασσαν; Ἐλθὲ εἰς τὴν πόλιν, ἔνθα περισσότερον ἢ εἰς οἱονδήποτε ἄλλο μέρος λατρεύεσαι, εἰς τὴν θείαν Μιτυλήνην, τὴν ὁποίαν ὁ Ποσειδῶν ἐν αἰσίᾳ ὥρᾳ ἐδημιούργησεν! Σήμερον ἑορτάζομεν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἀνέδυς ἐκ τῆς θαλάσσης, Σὺ ἀφρογενής, ἐν ἀρρήτῳ καλλονῇ, τῆς ὁποίας οὐδεὶς θνητὸς ἔτυχε μέχρι τοῦδε οὐδὲ θὰ τύχῃ ποτέ! Κατάβηθι εἰς ἡμᾶς καὶ ρίψον ἔρωτα εἰς τὰς καρδίας μας, ἐξόρισον τὸ μῖσος καὶ παῦσον τὴν διχόνοιαν, ἥτις διχάζει ἀπὸ τόσου χρόνου τοὺς ἀστοὺς τῆς ἡμετέρας χώρας καὶ χωρίζει τὸν ἀδελφὸν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τὸν υἱὸν ἀπὸ τῆς ἀγκάλης τοῦ πατρός! Δὸς ἡμῖν εἰρήνην, διὰ νὰ εὐκαιρήσωμεν πρὸς λατρείαν τῶν θεῶν καὶ τελείωσιν καλῶν ἔργων! Ὦ ἐλθέ, πολυεύσπλαγχνος τοῦ ἔρωτος θεά, καὶ εἰςάκουσον τῆς ἱκεσίας ἡμῶν!"

(ἕπεται συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ὁ χιονιᾶς. — Ὁ ἀβυσσινος ἱεροσπουδαστὴς καὶ ἡ κρεωλός. — Ὁ ἀναχτορικὸς χορός. — Τὸ ἐπεισόδιον Κοκλέν. — Θεωρία περὶ καλλιτεχνῶν καὶ ἀνδριώπων. — Ἀλ. Ρ. Ραγκαβής. — Ἡ σύστασις Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας. — Αἱ ἀντιρρήσεις τοῦ φίλου μου. — Αἱ πρὸς τὸ ἔθνος δωρεαί.

Αἱ κορυφαὶ τῆς Πάρνηθος, τοῦ Πεντελικοῦ καὶ τοῦ Ὑμηττοῦ ὑψοῦνται χιονοσκεπεῖς, ὁ δὲ καταιγίζων ἄνεμος, ὁ βοῦζων ὡς τρικυμιώδης θάλασσα διὰ τῶν φυλλωμάτων των κυπαρίσσων καὶ τῶν πευκῶν, καὶ ἐκχέων οἰμωγὰς καὶ θρήνους ἐπὶ τῶν στεγῶν, ὡς ὁλολυγμοὺς ἀοράτων πνευμάτων, καταπέμπει ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν τὰς παγετώδεις ῥιπάς του.

Ἡ χιὼν μᾶς ἔστησε πολιορκίαν καὶ τάχιον ἢ βράδιον θὰ εἰσβάλῃ εἰς τὰς ῥιγηλὰς Ἀθήνας μας. Ὁ *χιονιᾶς* μᾶς φέρει ἐκ τῶν κορυφῶν τὸ μήνυμα ὅτι πανταχόθεν μᾶς περιέζωσεν ὁ ἐχθρός. Ἤρχισαν ἤδη οἱ βῆχες καὶ αἱ χιονίστραι, καὶ τὰ συνάχια, καὶ τὸ *πορφύρωμα* τῶν ῥινῶν.

Εὑρίσκω ὅτι εἶνε μεγάλη τόλμη νὰ ὁμιλῶ περὶ Ἀθηναϊκοῦ ψύχους, τὸ ὁποῖον εἶνε ἁπλῆ δρόσος πρὸ τοῦ φοβεροῦ ψύχους ἄλλων χωρῶν. Ἀλλὰ μήπως διότι ἄλλοι κρύονουν περισσότερον ἕπεται ὅτι ἡμεῖς δὲν κρυόνομεν ὅσον πρέπει; Ἔπειτα ἡμεῖς εἴμεθα πεπλασμένοι διὰ τὸν ἥλιον· ἡ παγωνία δὲν μαραίνει τὰ ἄνθη τοῦ βορρᾶ, ἀλλὰ τῆς μεσημβρίας τὸ κατακαίει· τοῦτο ἔπαθεν ὁ δυστυχὴς Ἀβυσσινός, ὁ σπουδάζων ἐν τῇ Ριζαρείῳ σχολῇ· ἦσαν Βορρᾶς δι' αὐτὸν αἱ Ἀθῆναι, καὶ τὸ τέκνον τῆς ἡλιοβλήτου χώρας κατέστη φθισικὸν καὶ ἀπῆλθε νὰ θερμανῇ τὸ καταψυχθὲν αἷμά του εἰς τὴν πυριφλεγῆ πατρίδα του. Ὅπως ἡ κρεωλὸς ἐκείνη τοῦ Δωδὲ ἥτις ἐκ τῆς χώρας τῶν κολιβρίων κατῴκησε παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Νιεμένης.

„Πρωΐαν τινὰ ἀφυπνίσθη ῥιγοῦσα ἡ μικρὰ κρεωλός. Ὁ ἥλιος ἐξηφανίσθη καὶ ἐκ τοῦ μαύρου οὐρανοῦ, ὅστις φαίνεται πλησιάσας πρὸς τὴν γῆν, πίπτουσι λευκαὶ καὶ σιγηλαὶ νιφάδες. Ἰδοὺ ὁ χειμών! Ὁ ἄνεμος συρίζει, αἱ θερμάστραι εἶνε πυρωμέναι. Ἡ μικρὰ κρεωλὸς πτήσσουσα παρὰ τὴν πυρὰν παρατηρεῖ τὰς φλόγας ἀναπολοῦσα τὸν ἥλιον διὰ τῆς φαντασίας της. Ἐν τῇ μεγάλῃ φωτοβόλῳ ἑστίᾳ ἐπαναβλέπει τὴν πατρίδα της . . . Καὶ ἐν ᾧ οὕτω ὀνειροπολεῖ αἱ ἡμέραι διαδέχονται ἀλλήλας βραχύτεραι . . . Ἑκάστην πρωΐαν εὑρίσκει ἐν κολίβριον νεκρὸν ἐν τῷ κλωβίῳ.

„Πρωΐαν τινὰ ἡ μικρὰ κρεωλὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐγερθῇ· ὡς ἐλαφρὸν ἀκάτιον περιζωσθὲν ὑπὸ τῶν πάγων τοῦ Βορρᾶ, τὸ ψύχος περισφίγγει καὶ παραλύει αὐτήν· τὸ δωμάτιον εἶνε θλιβερόν. Ἡ πάχνη ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὑάλων πυκνὸν παραπέτασμα. Ἡ πόλις φαίνεται νεκρά.

„Ἡ μικρὰ κρεωλὸς φθίνει. Τὴν καταθλίβει πρὸ πάντων ὅτι ἐκ τῆς κλίνης της δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν πυράν. Νομίζει ὅτι ἀπώλεσε τὸ δεύτερον ἤδη τὴν πατρίδα της. Ἐνίοτε ἐρωτᾷ. — Εἶνε φωτιὰ εἰς τὸ δωμάτιον; — Ναί, μικρά μου, εἶνε. Ἀκούεις πῶς σπινθηρίζουν οἱ δαυλοί, ἀκοῦεις πῶς ἐκρήγνυνται οἱ κῶνοι τῶν πευκῶν; — Ὤ, νὰ ἴδω, νὰ ἴδω! Ἀλλὰ ματαίως κλίνει, ἡ φλὸξ εἶνε πολὺ μακρὰν αὐτῆς· δὲν δύναται νὰ τὴν ἴδῃ, καὶ τὴν καταλαμβάνει ἀπελπισία. Ἀλλ' ἐσπέραν τινὰ ἐν ᾧ ἦτο σύννους καὶ ὠχρά, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους ἔχουσα πρὸς τὴν ὡραίαν ἐκείνην ἀόρατον φλόγα, ὁ φίλος της πλησιάζει εἰς αὐτήν, λαμβάνει ἐν τῶν ἐπὶ τῆς κλίνης κατόπτρων „— Θέλεις νὰ ἴδῃς τὴν φωτιά, μικροῦλα; . . περίμενε." Καὶ γονυπετήσας πρὸ τῆς ἑστίας προσπαθεῖ νὰ στείλῃ πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ κατόπτρου του, ἀνταύγειάν τινα τῆς μαγικῆς φλογός. — Τὴν βλέπεις; — Ὄχι! δὲν βλέπω τίποτε. — Τώρα; . . — Ὄχι ἀκόμη. Ἀλλ' αἴφνης ὑπὸ ῥιπῆς φωτὸς καταυγαζομένη τὸ πρόσωπον: „Ὤ, τὴν βλέπω ἀναφωνεῖ περιχαρὴς ἡ κρεωλὸς καὶ ἀποθνήσκει γελῶσα, ἐν ᾧ δύο μικραὶ φλόγες φωτίζουσι τὸ βάθος τῶν ὀφθαλμῶν της."

Θέλετε ἄλλην ἀπόδειξιν ὅτι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὸ ψύχος μας ἀφ' οὗ αἱ Ἀθῆναι ἔκαμαν εἰς τὸν Ἀβυσσινὸν ἱεροσπουδαστὴν ὅ,τι αἱ ὁμιχλώδεις ὄχθαι τῆς Νιεμένης εἰς τὴν *ἡλιογέννητην* κρεωλόν;

* * *

Περὶ τοῦ ἀνακτορικοῦ χοροῦ δὲν θὰ εἴπω τίποτε διότι οἱ ἀναγνῶσται τῆς *Κλειοῦς* ἥκιστα ἐνδιαφέρονται περὶ τῶν τριχάπτων, καὶ τῶν ἐκ μεταξοπτίλου φορεμάτων, καὶ τῶν ἀδαμάντων καὶ τῶν ἐκ μαργαριτῶν περιδεραίων καὶ τῶν μακρῶν οὐρῶν τῶν ἀτθίδων δεσποινῶν, οὔτε ἂν ἡ Α* εἶχε ἐπιβάλλον παράστημα Ἀρτέμιδος, ἡ Β* ἀνθηρὸν κάλλος Ἥβης, ἡ Γ* τακεροὺς ὀφθαλμοὺς Ἀφροδίτης, ἢ ἂν ἡ Δ* ὠλίσθησεν (ἄνευ λογοπαιγνίου) ἐν τῷ χορῷ. Αὐτὰ λέγονται εἰς τὰς Ἀθηναϊκὰς αἰθούσας, ὑπὸ πολὺ ὡραίων στομάτων, καὶ εἶνε περιττὸν νὰ διέλθωσι καὶ διὰ τῆς μελανωμένης ἀκίδος τῆς γραφίδος μου διὰ νὰ φθάσωσι μέχρι Λειψίας.

Θὰ εἴπω ὅμως ὀλίγα τινὰ περὶ ἄλλου ἐπεισοδίου, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε πολὺ τὴν ἡμετέραν πόλιν, περὶ τοῦ ἐπεισοδίου Κοκλέν.

Ὁ διάσημος οὗτος γάλλος ἠθοποιὸς εὗρε καὶ τὰς Ἀθήνας ἐπὶ τῆς τροχιᾶς, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε νὰ διανύσῃ ὡς ἀκτινοβολῶν τις Ἀπόλλων. Ἐτίμησε λοιπὸν καὶ τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος, ἥτις ἄλλοτε εἶχε φρενητιωδῶς χειροκροτήσῃ τὴν Ῥιστόρην, διὰ τῆς παρουσίας του· ἀλλὰ μολονότι ἐκέρδισεν εἰς δύο ἑσπέρας περὶ τὰς 12 χιλιάδας φράγκων, ἡμεῖς δὲν ἐκερδίσαμεν διόλου εἰς τὰ ὄμματά του· δι' ὃ φεύγων ἐξηκόντισε καθ' ἡμῶν τὸ πάρθιον βέλος του, καὶ ἔρριψε κατὰ πρόσωπον τῶν Ἀθηναίων τὴν ὕβριν ὅτι εἶνε ἄμουσοι καὶ ἀνίκανοι νὰ τὸν ἐννοήσωσιν. Μετὰ τὴν φλογερὰν ἀνυπομονησίαν μας ἡ τοιαύτη παγερὰ ψυχρολουσία ἐπήνεγκε σφοδρὰν ἀντίδρασιν· ὁ ἐνθουσιασμὸς μετεβλήθη εἰς ἀγανάκτησιν, τόσον δὲ ὡραῖα ἐχορδίσθημεν κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἐφημερίδες τινὲς δὲν ἐδίστασαν ν' ἀρνηθῶσι διαρρήδην καὶ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν του.

Ἀγνοῶ διατὶ οὐδεὶς ἐφαντάσθη νὰ διακρίνῃ τὸν ὑποκριτὴν Κοκλὲν τοῦ ἀνθρώπου Κοκλέν· δύναταί τις νὰ ᾖ μέγας ὡς καλλιτέχνης καὶ μικρὸς ὡς ἄνθρωπος, καὶ τ' ἀνάπαλιν. Δὲν ἦτο ὀνειδιστικώτατος καὶ κακογλωσσότατος, δὲν ἦτο ῥίψασπις καὶ δὲν ἐξεδιώχθη διὰ τοῦτο τῆς Σπάρτης ὁ Ἀρχίλοχος, ὃν οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν δεύτερον μετὰ τὸν Ὅμηρον ποιητήν, καὶ περὶ τῶν στίχων τοῦ ὁποίου ὁ Müller λέγει ὅτι „εἰσὶ τῆς Ἑλληνικῆς εὐτεχνίας ρυθμικὰ δημιουργήματα τόσον καλὰ καὶ τέλεια εἰς τὸ εἶδός των ὅσον εἶνε ὁ Παρθενὼν ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, καὶ τὸ ἄγαλμα Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἐν τῇ γλυπτικῇ;" Αν ἀφήσωμεν τὴν ἀρχαιότητα ἐν ᾗ εὑρίσκομεν τόσα ἄλλα ὅμοια παραδείγματα καὶ ἔλθωμεν εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους, εἶνε δυνατὸν νὰ εὕρωμεν ἐγωϊστικώτερον καὶ φιλεκδικώτερον πλάσμα τοῦ Πόπ, τοῦ μεταφραστοῦ τῆς Ἰλιάδος; καὶ ὅμως εἶνε εἷς τῶν ἐξόχων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας, ὁ δὲ Βύρων τὸν ἠγάπα καὶ τὸν ἐθαύμαζε. Ὁ μεγαλοφυὴς συγγραφεὺς τῆς *Εὐγενίας Γρανδὲ* ἦτο σκαιότατος, ὁ δὲ γέλως του ἀγοραῖος. Ἐν προσφάτῳ συγγράμματι, ἀξιοθαυμάστῳ διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ βαθύτητα τῶν ἐν αὐτῷ κρίσεων, ὁ Οὐγγὼ χαρακτηρίζεται ὡς „une âme insuffisamment élevée depaysée dans un grand genie, comme un homme du commun dans une grande place." Τοιαῦτα προσάγων παραδείγματα φοβοῦμαι μὴ ἀναγάγω εἰς προσὸν τὴν σκαιότητα τοῦ Κοκλὲν ἀφ' οὗ διὰ νὰ τὴν διαιολογήσω συγκρίνω αὐτὸν πρὸς τόσους μεγάλους ἄνδρας. Λοιπὸν ὁ Κοκλὲν δύναται νὰ εἶνε ἄριστος comédien καὶ μετριώτατος ἄνθρωπος· δύναται νὰ εἶνε ἀπαράμιλλος ὅταν ὑποδύηται ξένους χαρακτῆρας καὶ ἀσήμαντος ὅταν ὑποδύηται τὸν ἰδικόν του· θαυμάσιος ὡς Ταρτοῦφος, ὡς Γρηγορᾶς, ὡς ὅ,τι δὲν εἶνε αὐτός, γελοῖος ὡς Κοκλὲν — καὶ ἔφυγε.

* * *

Αἱ Ἀθῆναι ἀπό τινων μηνῶν φιλοξενοῦσι τὸν πρότανιν τῶν παρ' ἡμῖν λογίων, τὸν κ. Ἀλέξανδρον Ρ. Ῥαγκαβήν. Εἶνε ἀνθηρότατος γέρων, ἀκμαιότατος, φέρων τὰ 77 ἔτη του ὡς τὸ ἐλαφρότερον πρᾶγμα τοῦ κόσμου. Συχνάκις βλέπομεν αὐτὸν μὲ τὸ μακρόν του μέλαν ἔνδυμα, τὸ γοργὸν νεανικὸν βάδισμά του διατρέχοντα τὴν ὁδὸν Σταδίου ἢ τὴν λεωφόρον Ἀκαδημίας· προχθὲς ἀνεγίνωσκον ἔν τινι ἄρθρῳ του ὅτι πρὸ 56 ἐτῶν εἶχε προσληφθῇ ὡς σύμβουλος ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας! Τὸ πρῶτόν του ποίημα ἐδημοσίευσε διαρκούσης τῆς Ἐπαναστάσεως, τῷ 1825! Πρέπει νὰ τὸν ἴδῃ τις μὲ τὸ φαναριωτικόν του ἐκεῖνο μειδίαμα, τοὺς μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμούς του, τὸ πλατὺ μέτωπον — ὑφ' ὃ ἐτεχνουργήθησαν οἱ μελῳδικώτατοι στίχοι τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης, ὁ θαυμάσιος *Διονύσου πλοῦς* — ῥίπτοντα εἰς τὸ μέσον τῆς συνδιαλέξεως, ἐν ᾧ τρίβει τὰς χεῖρας, εὐφυολογίαν τινὰ ἐξ ἐκείνων, αἵτινες τὸν εἶχον ἀναδείξῃ ἄλλοτε ὀνομαστὸν ἐν Παρισίοις, ὅπως ἐννοήσῃ πόσον θαλερὸν εἶνε τὸ γῆρᾶς του, πόσην ζωὴν ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ. Εἶνε ἀκάματος. Τῇ πρωτοβουλίᾳ αὐτοῦ τὸ καλλιτεχνικὸν τμῆμα τοῦ *Συλλόγου Παρνασσοῦ* ὠργάνωσε διαρκῆ ἔκθεσιν ἔργων ἑλλήνων καλλιτεχνῶν· φιλοπονεῖ δίτομον Ἀρχαιολογικὸν Λεξικόν, οὗ μετ' ὀλίγον ἄρχεται ἡ ἔκδοσις· ἐργάζεται παντὶ σθένει εἰς τὴν σύστασιν Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας, ἣν ὠνειροπόλει ἀπὸ τοῦ 1848.

Ἀκριβῶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου συνῆψα σφοδρὸν συζήτησιν πρός τινα φίλον μου.

— Πῶς σοῦ ἐφάνη τὸ περὶ Ἀκαδημίας ἄρθρον τοῦ Ῥαγκαβῆ εἰς τὴν *Ἑστίαν*; μὲ ἠρώτησε.

— Καλόν ἀπεκρίθην.

— Εἴδες ποίους ὁρίζει Ἀκαδημαϊκούς; τὸν Ἀσώπιον, τὸν Βάμβαν, τὸν Σκαρλάτον Βυζάντιον, τὸν Φίλιππον Ἰωάνου, τὸν Μανούσην, *ὅλους ἀποθαμένους* . . . ὡς νὰ ἠσθάνετο καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον διὰ νὰ προμηθευθῇ ἐνοίκους τοῦ πολυτελεστάτου μεγάρου τοῦ Σίνα· ἐκ τῶν ζώντων δὲ προτείνει σεβαστοὺς μὲν καὶ σοφοὺς ἄνδρας, ἀλλ' ἀποσυρθέντας τῆς δράσεως, ἔχοντας ἀνάγκην ἀναπαύσεως πλέον.

— Πῶς; εἶπον. δὲν σοὶ φαίνονται ἄξιοι διὰ νὰ γείνωσιν Ἀκαδημαϊκοί, ὁ Παπαρρηγόπουλος, ὁ Κουμανούδης, ὁ Ρενιέρης, ὁ Ἰ. Σοῦτσος; ἄνθρωποι δυνάμενοι νὰ τιμήσωσι πᾶσαν εὐρωπαϊκὴν Ἀκαδημίαν;

— Ὄχι, δὲν μοὶ φαίνονται ἄξιοι *πλέον*· οἱ ἄνδρες οὗτοι ἦσαν ἄξιοι νὰ γείνωσιν Ἀκαδημαϊκοὶ πρὸ εἴκοσι πέντε, τριάκοντα ἐτῶν, ὅτε ἦσαν ἀκμαῖοι εἰσέτι, ὅτε ἠδύναντο νὰ ἐργασθῶσι· τώρα ἐλησμόνησε τὸ στάδιόν των καὶ θέλεις ν' ἀρχίσωσιν ἄλλο; ἢ μὴ νομίζεις ὅτι πρέπει νὰ προβιβάζεται τις ἀπὸ καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου εἰς Ἀκαδημαϊκὸν ὡς προβιβάζονται οἱ γέροντες ἀξιωματικοὶ διὰ νὰ τεθῶσιν εἰς ἀποστρατείαν; τὸ νὰ συντελέσῃ τις „εἰς προαγωγὴν ἐν γένει τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων" τὸ νὰ γείνῃ νομοθέτης τῆς γλώσσης του καὶ μάλιστα γλώσσης ἀκατασκεύου ἔτι ὡς ἡ νεοελληνική, δὲν εἶνε sinecure, εἶνε ἐργασία σοβαρά, εἶνε ὑψίστη ἐντολὴ τῆς Πατρίδος, τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀναλάβωσιν ἄνδρες ἔχοντες τὰς δυνάμεις ν' ἀγάγωσιν αὐτὴν εἰς πέρας. Αἱ αἴθουσαι τῆς Σιναΐας Ἀκαδημίας ἐπὶ πολλὰς δεκάδας ἐτῶν θὰ μείνωσι σιγηλαί· καὶ ἀκμαιότατοι ἂν ἦσαν ὅσους προτείνει ὁ Ῥαγκαβὴς δὲν εἶνε ἀρκετοί· δὲν ἔχομεν ἀνθρώπους! Ὁ ἀείμνηστος Σίνας θὰ ἦτο ἀπαρηγόρητος ἂν ἔβλεπεν ὅτι τὰ ἑκατομμύριά του ἐχρησίμευσαν ἁπλῶς εἰς τὸ νὰ

στολίσωσι τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου διὰ τοῦ πολυτελεστάτου κτιρίου τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡ πρὸ πολλοῦ ἀμφιβολία μου περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς Ἀκαδημίας ἀφυπνίσθη ὑπὸ τῆς ἀπαισιοδοξίας τοῦ φίλου μου· ὡς ἠχὼ δὲ τῶν ἰδίων μου σκέψεων μοὶ ἐφάνησαν αἱ ἑπόμεναι γραμμαὶ ἃς ἀνέγνων ἔν τινι ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι ἐκδοθέντος „Βυζαντινοῦ Ἡμερολογίου“.

„Ναί, ἔχομεν τὸ θάρρος νὰ εἴπωμεν ὅτι πολλαὶ δωρεαὶ φιλοπατρίδων ἀνδρῶν ἀπέβησαν ὅλως ἄσκοποι Οἱ προσενεγκόντες αὐτὰς ὡρμῶντο βεβαίως εἰς τοῦ εὐγενοῦς πόθου νὰ φανῶσιν ὡς πλεῖστον εὐεργετικώτεροι εἰς τὸ ἔθνος, προσερχόμενοι ἀρωγοὶ εἰς ἐκείνας τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας, ὧν ἡ θεραπεία ἐφαίνετο αὐτοῖς μᾶλλον ἐπείγουσα.

„Οἱ ὁμοεθνεῖς ἡμῶν ὅπως ἀξιωθῶσιν εὐγνωμοσύνης ἀληθῶς ἀξίας τῆς θυσίας αὐτῶν δέον ὅσον ἔνεστι πρακτικώτερον νὰ διαθέσωσι τὸν πλοῦτον αὐτῶν. Διότι ἡ ἀξία τῆς εὐεργεσίας δὲν ὑπολογίζεται μόνον ἐκ τῆς εὐγενοῦς ὁρμῆς, ἥτις ἐμπνέει αὐτήν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρακτικῆς ὠφελείας ἣν ἐπάγεται . . . Ἀφ' οὗ τὰ χρήματα αὐτῶν εἶνε τόσον ἱερα ἃς τὰ χρησιμοποιήσωσιν ὅπως ἐπενέγκωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειτέραν εὐεργεσίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἐπισπάσωσι περισσοτέρας εὐλογίας τῆς ἐνεστώσης καὶ τῆς μελλούσης γενεᾶς, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμὴ νὰ κλείσωσι τοὺς ὀφθαλμούς των, νὰ ῥάνῃ τὸν τάφον των δι' εὐωδῶν ἀνθέων εὐγνωμοσύνης ὁλόκληρον τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος! . . .

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ.

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.

(μετὰ εἰκόνων. — *συνέχεια.*)

II.

Εἰς τὴν πτῶσιν τοῦ Γρεβὺ συνετέλεσε πρὸ πάντων ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ Οὐΐλσων, ὅστις ἀπὸ ἐτῶν ἐξέθηκεν ἑαυτὸν εἰς τὰς προσβολὰς τῶν μοναρχικῶν καὶ τῶν ῥιζοσπαστῶν, οἵτινες τὸν κατηγόρουν ὅτι τὴν θέσιν του ὡς βουλευτοῦ καὶ γαμβροῦ τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας ἐξεμεταλλεύετο ὑπὲρ αἰσχροκερδῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἱστορία τῶν ἀποκαλύψεων τῆς Λιμουζὲν καὶ τῆς Ῥατάτζη, ἡ πώλησις τῶν παρασήμων κτλ. εἶνε νωπὴ ἀκόμη καὶ πάντες γινώσκουσιν αὐτὴν ἐν λεπτομερείᾳ, ὥστε περιττὴ ἀποβαίνει ἡ ἐπανάληψις αὐτῆς ἐν ταῖς στήλαις τῆς „*Κλειοῦς*“, ἀλλ' ὁπωσδήποτε δὲν εὑρέθη ἀκόμη ἀποχρῶσα ἐξήγησις τῆς τοιαύτης διαγωγῆς τοῦ Οὐΐλσωνος. Ὀλίγην καλὴν θέλησιν μόνον ἐὰν εἶχεν οὗτος, ἠδύνατο νὰ καταστῇ ὁ δημοφιλέστατος ἀνὴρ ἐν Γαλλίᾳ, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς κομψῆς καὶ ἀνεπτυγμένης παρισιανῆς νεολαίας ἠδύνατο πανταχοῦ νὰ θριαμβεύσῃ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν του καλλίτερον, παρὰ διὰ τῶν μεγαλειτέρων πολιτικῶν κατορθωμάτων, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἐπροτίμησε νὰ ταφῇ εἰς τὴν μοναξίαν τῶν Ἠλυσίων, νὰ ἱδρύῃ ἐφημερίδας, νὰ ἐξυφαίνῃ πολιτικὰς ῥαδιουργίας, νὰ ἦνε ἀρχηγὸς ὁλοκλήρου λόχου γραφέων καὶ νὰ μετέρχεται τὸ ἀτιμώτερον ἐπάγγελμα. Ὁ μὲν Γρεβὺ ἦν φειδωλὸς οἰκογενειάρχης, αὐτὸς δὲ δραστήριος πράκτωρ, ἔζασκῶν τὸ ἐπάγγελμά του ἐπὶ μεγάλῃ προμηθείᾳ. Ὡς υἱὸς τοῦ „βασιλέως τοῦ φωταερίου“, ἄγγλου ἐργολάβου εἰσαγαγόντος τὸ φωταέριον εἰς Παρισίους καὶ κερδήσαντος πολλὰ ἑκατομμύρια κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ἦν δεκτὸς εἰς τὰς καλλιτέρας οἰκογενείας, νυμφευθεὶς δὲ τὴν δεσποινίδα Ἀλίσην Γρεβὺ ἀπέκτησε σπουδαιότητα ὅσην οὐδέποτε θ' ἀπέκτα διὰ τῆς πολιτικῆς. Παρεκβατικῶς ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὸν τρόπον, καθ' ὃν συνεδέθη μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας. Πρὸ ἐτῶν εἶχεν ἀναλάβει ὁ Γρεβὺ ὡς δικηγόρος τὴν διευθέτησιν τῶν ὑποθέσεων πλουσίας τινὸς καὶ ὡραίας γυναικός, τῆς κυρίας Πελούζ· ἐκ τῆς σχέσεως δὲ ταύτης ἀνεπτύχθη βαθμηδὸν ἔρως, ὅστις δὲν ἠδύνατο μακρότερον νὰ μένῃ μυστικός. Ἡ κυρία Πελοὺζ διεζεύχθη τὸν ἄνδρα της καὶ ἡ κυρία Γρεβὺ ἐγκατέλιπε τὸν οἶκον τοῦ συζύγου. Μόνον ὅτε ὁ Γρεβὺ ἐξελέγη πρόεδρος, διηλλάγη πρὸς αὐτὸν ἡ σύζυγός του καὶ μετὰ τῆς θυγατρός της Ἀλίσης ἦλθε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὰ Ἠλύσια. Μετὰ μικρὸν ἡ δεσποινὶς Γρεβὺ παρέδωκε τὴν καρδίαν της εἰς τὸν τότε ἀκμάζοντα ἀοιδὸν Καπούλ, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ὁ ἔρως της ἔμελλε νὰ ἐπικυρωθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ γάμου. Ἀλλ' ὁ Γρεβὺ ἐγίνωσκε τοὺς ἐκ τοιαύτης ἀγχιστείας κινδύνους καὶ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ παραιτηθῇ ἐὰν ἡ θυγάτηρ του ὡς σύζυγον. Ἡ Ἀλίση ὑπεχώρησεν, ἐβίασε τὴν καρδίαν της καὶ συνεζεύχθη μικρὸν μετὰ ταῦτα τὸν Οὐΐλσωνα. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν ὅτι ἡ κυρία Πελοὺζ εἶνε ἀδελφὴ τοῦ Οὐΐλσωνος, ἵνα ἐννοήσωσιν οἱ ἀναγνῶσται τὴν εἰρωνίαν τῆς τύχης, ἥτις τόσον σκληρῶς ἐτιμώρησε τὸν Γρεβύ, ἐκλέξαντα τοιοῦτον γαμβρόν. Ἴσως ἦτο καλλίτερον καὶ δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν Γαλλίαν, ἐὰν τὴν θυγατέρα του ἐνυμφεύετο ὁ ἀοιδός!

ΟΥΪΛΣΩΝ.

ΦΑΟΚΕ.

ΓΟΒΑΕ.

ΦΑΟΥΡΑΝΣ.

Ἐὰν ἀμερολήπτως ἐξετάσωμεν τὴν πολιτείαν καὶ τὸν μέχρι τοῦδε πολιτικὸν βίον τοῦ Φερρύ, πειθόμεθα, ὅτι αὐτὸς μόνος δύναται νὰ σώσῃ τὴν δημοκρατίαν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ῥιζοσπαστῶν. Ὁ ἀστὴρ τοῦ πολιτικοῦ τούτου ἡμαυρώθη πολὺ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἤρξατο ὅμως πάλιν, μετὰ τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ Ὤβερτέν, νὰ διαλάμπῃ καὶ ἴσως ἐν κρισίμῳ ὥρᾳ ὁ γαλλικὸς λαὸς ἀναμνησθῇ αὐτοῦ καὶ τὸν ἱκανοποιήσῃ διὰ τὰς πολλὰς κατ' αὐτοῦ γενομένας ἀδικίας. Ὁ Φερρὺ ἐγεννήθη τῷ 1832 ἐν Σαὶν-Διέ, τῷ 1851 ἔγινε δικηγόρος ἐν Παρισίοις, τῷ 1865 προσελήφθη ὡς συντάκτης τοῦ „Χρόνου“ καὶ μετὰ τέσσαρα ἔτη ἦτο μέλος τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐν τῇ Βουλῇ. Τῇ 4. Σεπτεμβρίου 1870 ἐξελέγη μέλος τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐθνικῆς Ἀμύνης. Τῷ 1871 ἦν μέλος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἔκτοτε χρονολογεῖται τὸ διπλωματικόν του στάδιον. Ἀπὸ τοῦ 1872 μέχρι τοῦ 1873 ἦν πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ἐν Ἀθήναις. Ἀπὸ τοῦ 1876 πάλιν βουλευτής, προσελήφθη τῷ 1879 ὑπὸ τοῦ Βαδιγκτῶνος ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς παιδείας. Μετὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Φρεϋσινὲ τῷ 1880 ἐσχημάτισεν ὁ ἴδιος ὑπουργεῖον, ζῆσαν μόνον 14 μῆνας. Τῷ 1882 ἐγένετο πάλιν ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς παιδείας ὑπὸ τὸν Φρεϋσινέ. Τῷ 1883 ἐγένετο τὸ δεύτερον πρωθυπουργὸς καὶ ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1885, ἤτοι δύο ἔτη καὶ δύο μῆνας. Αἱ ἀτυχίαι τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἐν Τογκίνῳ ἐπήνεγκον τὴν πτῶσίν του, ἔκτοτε δὲ καὶ ἀποκαλεῖται „le Tonkinois“.

Ἐκτὸς τοῦ Φερρὺ καὶ ὁ Φρεϋσινὲ πολλάκις ὑπηρέτησε τὸν Γρεβὺ ὡς πρωθυπουργός, πάντοτε ὅμως ἐπὶ βραχὺ διάστημα χρόνου (ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου 1879 μέχρι Σεπτεμβρίου 1880, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1882 μέχρις Αὐγούστου 1882 καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1886 μέχρι Δεκεμβρίου 1886). Εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ὁρίσῃ τις τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀπόχρωσιν τοῦ πολιτικοῦ πούτου, διότι ὁ ἀσταθὴς αὐτοῦ χαρακτήρ, αἱ εὔστροφοι αὐτοῦ ἀρχαὶ ἠραίωσαν πολὺ τὰς τάξεις τῶν ὀπαδῶν του. Ἐγεννήθη τῷ 1828 ἐν Foix, κατ' ἀρχὰς δὲ ἦν μηχανικὸς καὶ ἐπόπτης τῶν νοτίων σιδηροδρόμων, ἀπὸ δὲ τοῦ 1862 μέχρι τοῦ 1887 ἐπεχείρησεν, ἐντολῇ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιστημονικὰς περιηγήσεις. Τῷ 1870 διώρισεν αὐτὸν ὁ Γαμβέττας ἀρχηγὸν του στρατηγείου. Μετὰ τὸν πόλεμον ἐπεδόθη εἰς τὴν διπλωματίαν καὶ τῷ 1877 προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Δυφὼρ ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων. Ὡς τοιοῦτος ἐπὶ μακρὸν χρόνον διατελέσας, ἔθηκε τὰς βάσεις τῆς τεραστίας ἀναπτύξεως τῶν γαλλικῶν σιδηροδρόμων καὶ διωρύγων.

Ὁ Φλοκέ, τοῦ ὁποίου σχεδὸν βεβαία ἦτον ἡ ἐκλογὴ ὡς προέδρου τῆς δημοκρατίας, εἶνε ἀπὸ τοῦ 1885 πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Γνωστὸς ἰδίᾳ ἔγινε διὰ τῆς φράσεως ἐκείνης, ἣν ἐξεφώνησεν ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου Β. ἐπισκεψαμένου τῷ 1867 τοὺς Παρισίους. „Vive la Pologne, Monsieur!“ εἶχεν ἀνακράξει τότε ὁ Φλοκὲ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς δικαιοσύνης, τώρα δὲ μετέβη μετὰ τοῦ Δερουλὲδ εἰς τὸν τάφον τοῦ Κάτκωφ, μετανοῶν διὰ τὸ νεανικόν του ἐκεῖνο ἁμάρτημα.

Ὁ διορισμὸς τοῦ Φλουρὰνς ὡς ὑπουργοῦ παρέχει νέαν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ὁλονὲν δυσκολώτερον ἀποβαίνει νὰ εὑρεθῶσιν ἄνδρες ἄξιοι τῆς ὑψηλῆς καὶ σπουδαίας ταύτης θέσεως. Ὅτε ὁ Γοβλὲ τῷ 1886 ἀνέλαβε τὸ πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα, δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ πολιτικόν τινα θέλοντα ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν τέως ἄγνωστον Αἰμίλιον Φλουράνς, τὰ πράγματα δὲ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ δὲν ἦτον ἀνεπιτυχής. Πανταχόθεν ἐπιδοκιμάζεται καὶ ἐπαινεῖται ἤδη ἡ δεξιότης, μεθ' ἧς ὁ Φλουράνς διατηρεῖ τὰς σχέσεις τῆς Γαλλίας πρὸς τὰς ξένας δυνάμεις. Εἶνε υἱὸς τοῦ ἐν ἔτει 1867 ἀποθανόντος φυσιολόγου Πέτρου Φλουρὰνς καὶ κατ' ἀρχὰς ἔτρεφε συμπαθείας μεγάλας πρὸς τὸν Ναπολέοντα. Μετὰ τὸ Σεδὰν ὅμως ἔγινε δημοκρατικὸς καὶ προσφιλὴς εἰς τοὺς ῥιζοσπάστας, διότι ὁ ἀδελφός του Γουσταῦος εἶχε συμμετάσχει εἰς τὴν ἐπανάστασιν τῶν Παρισίων. Κατόπιν διωρίσθη τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς παιδείας καὶ ἀργότερον ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς θέσεως ὑπουργός. Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη ἐπιτυχία δὲν κατέστησεν αὐτὸν ὑπερόπτην, διότι καὶ νῦν, ὅπως πρότερον, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά του μετὰ τῆς αὐτῆς εὐσυνειδησίας καὶ μετριοφροσύνης, μεθ' ἧς καὶ ἄλλοτε τὰς ὑποθέσεις τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας.

(*ἕπεται συνέχεια.*)

1. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ. Ἐξ ἀθηναϊκῆς φωτογραφίας (ἐν σελ. 17).

2. Ο ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΚΑΙ Η ΙΟΥΛΙΕΤΤΑ. Κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Θ. Βόρες (ἐν σελ. 21).

3. ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΣΙΡΙΟ ἐν ΣΑΝ ΡΕΜΟ (ἐν σελ. 25). Ἀπὸ τῆς 2. Νοεμβρίου τοῦ 1887 κατοικεῖ ἐν τῇ ἐπαύλει ταύτῃ ὁ διάδοχος τοῦ γερμανικοῦ θρόνου, σταλεὶς εἰς τὸ εὔκρατον τοῦτο κλίμα ὑπὸ τῶν ἰατρῶν. Ἡ μικρὰ τοῦ Σὰν Ῥέμο πόλις ἀπέκτησε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλην φήμην κυρίως ἕνεκα τῆς προσφόρου αὐτῆς καὶ πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς ἀνταποκρινομένης θέσεως. Ἡ παλαιὰ πόλις ὑψοῦται ζωγραφικῶς ἐπί τινος λόφου, ἐν ᾧ ἡ νέα μετὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν της μεγάρων καὶ ἐπαύλεων ἐξαπλοῦται παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θελκτικῆς Λιγουρίας. Ἀνὰ μέσον κήπων ἐκτεταμένων κεῖται εἰς τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον τῆς πόλεως ἡ λαμπρὰ ἔπαυλις Τσίριο, χωριζομένη ἀπὸ τῆς ὁδοῦ διὰ κήπου καὶ παρέχουσα λαμπρότατον θέαμα ἀπὸ τῶν παραθύρων της, ὁπόθεν φαίνονται μακρόθεν, ἀμυδρῶς εἰς τὸν ὁρίζοντα ἀναδύουσαι, αἱ κορυφαὶ τῶν ὀρέων τῆς Κορσικῆς. Ἡ ἔπαυλις ἔχει δύο ὀροφὰς καὶ εἶνε ἐκτισμένη καθ' ὁ σύστημα κτίζονται αἱ κομψότεραι τῶν νεωτέρων ἰταλικῶν ἐπαύλεων. Ἐν τῷ κήπῳ ὑπάρχει οἶκος, ὅπου διαιτᾶται ἡ ἀκολουθία τοῦ διαδόχου, ὅστις τὴν στιγμὴν ταύτην παριστάνεται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ εἰκόνι περιπατῶν ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἀκολουθούμενος ἐκ σμικρᾶς ἀποστάσεως ὑπό τινων μελῶν τῆς ἀκολουθίας του.

Κατὰ τον διάσημον Παστὲρ τὸ δραστικώτερον καὶ ἐφθηνότερον ὅλων τῶν ἀντισηπτικῶν φαρμάκων εἶνε ὁ θειοῦχος ἄνθραξ ἢ τὸ θειοῦχον οἰνόπνευμα, ὅπερ δύναται εὐκόλως νὰ παρασκευασθῇ ἀπαιτοῦν δαπάνην ὀλίγων μόνον λεπτῶν ἀνὰ πᾶσαν λίτραν. Ἔχει δὲ προςέτι καὶ ἐντομοκτόνους ἰδιότητας καὶ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπωφελῶς εἰς χώρας δασώδεις καὶ θερμάς, οἷαι αἱ τῶν τροπικῶν ὅπου ὑπάρχουσι πολλαὶ φυτεῖαι. Περὶ τῆς ἤδη μεγάλης χρήσεως τῆς οὐσίας ταύτης λαμβάνει τις μικρὰν ἰδέαν ἐκ τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι κατ' ἔτος ἐξοδεύονται $3^1/_2$ ἑκατομμύρια χιλιογράμ. αὐτῆς πρὸς καταστροφὴν τῆς φυλλοξήρας.

„Ἡ τέχνη τῆς εὐτυχίας" ἀποκαλεῖται νέον βιβλίον τοῦ γνωστοῦ καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους Ἰταλοῦ φυσιολόγου Παύλου Μαντεκάζα, τὸ ὁποῖον, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ συγγράμματά του, διακρίνεται διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς εὐστοχίας, μεθ' ἧς ἐκτίθενται αἱ ἰδέαι τοῦ συγγραφέως. Τὸ δωδέκατον Κεφάλαιον φέρει τὸν τίτλον: „„ἡ Νομοθεσία τῆς εὐτυχίας"", περιέχει δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰς ἀκολούθους παραγράφους.

— Ὅτι ἡ εὐτυχία εἶνε τόσον σπανία πταίουν εἰς τοῦτο μᾶλλον οἱ ἄνθρωποι, παρὰ αἱ περιστάσεις.

— Ὁ καθεὶς εἶνε εὐτυχὴς κατὰ ἴδιαίτερον τρόπον, οὐχὶ δὲ κατὰ τὸ παράδειγμα ἄλλου.

— Ἂν θέλῃς νὰ ἔχῃς καλὸν ὑπόδημα, πρέπει νὰ πάρῃς μέτρον ἀπὸ τὸν ἴδιόν σου πόδα. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὴν εὐτυχίαν.

— Ταχέως θὰ γίνῃς εὐτυχής, ἐὰν ὡς θεμέλιον τῆς ἰδικῆς σου εὐτυχίας θεωρήσῃς τὴν εὐτυχίαν τοῦ πλησίον σου.

— Ὁ εὐτυχὴς δὲν ὀπαιτεῖ τίποτε ἀπὸ τοὺς ἄλλους, οὔτε τοὺς βασανίζει οὔτε τοὺς ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ μεταδίδει γύρω του εὐθυμίαν καὶ φαιδρότητα.

— Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἤξευρον πῶς πρέπει νὰ ἦνε εὐτυχεῖς, περιττὰ θὰ ἦσαν πολλὰ ἀναγκαῖα τώρα πράγματα, αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ἐλέους π. χ. καὶ οἱ ἀστυνόμοι, τὰ φάρμακα καὶ αἱ ἀναφοραί.

— Τὰ παιδία εἶνε εὐτυχῆ, ἐπειδὴ δὲν σκέπτονται περὶ εὐτυχίας· οἱ ἡλικιωμένοι δὲν εἶνε τοιοῦτοι, ἐπειδὴ παραπολὺ τὴν συλλογίζονται

— Ὅςτις συγκεντρόνει τὴν εὐτυχίαν του εἰς ἓν καὶ μόνον πρᾶγμα, ἁπλοποιεῖ τὴν τέχνην τοῦ νὰ γίνῃ εὐτυχής, ἀλλὰ συγχρόνως δύναται εὐκόλως καὶ νὰ χρεωκοπήσῃ. Ὁμοιάζει τὸν χωρικὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἀγρόν του ἔσπειρε μὲ ἓν μόνον εἶδος καρποῦ. Ἐὰν τοῦτο ἀποτύχῃ, ὦ' ἀποθάνῃ τῆς πείνης.

— Ὁ εὐτυχὴς ἐμοιάζει μᾶλλον μὲ τὴν εὔφορον γῆν τῆς Τοσκάνας, ἡ ὁποία παράγει συγχρόνως σῖτον, ἔλαιον καὶ οἶνον.

— Ἀντὶ νὰ βλέπῃς ἐπάνω σου, βλέπε καλλίτερον γύρω σου καὶ ὀπισθέν σου.

— Ἡ ἐλπὶς εἶνε συνάλλαγμα ἐπὶ τῆς εὐτυχίας, τὸ ὁποῖον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξοφληθῇ, ἰσχύει εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

— Ἐὰν δὲν ἔχῃς οἰκίαν, μάζευε λίθους διὰ μίαν τοιαύτην, ἐὰν δὲν ἔχῃς λίθους, γράφε ἐπὶ τοῦ χάρτου ἓν σχέδιον. Ἕκαστος πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὸν νοῦν του ἓν σχέδιον, ἕνα σκοπόν.

— Ὅλα τὰ ἄνθη δὲν γίνονται καρποί, καὶ ἐν τούτοις ὅλα εἶνε ὡραῖα καὶ εὐώδη.

— Ἡ εὐτυχία ἀπολαύει τὸ παρὸν καὶ ἐλπίζει εἰς τὸ μέλλον.

Περὶ τῶν ἔξεων καὶ τῆς αὐλῆς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας ἐδημοσιεύθησαν ἐσχάτως λίαν περίεργοι λεπτομέρειαι, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὰς ἑξῆς κυριωτέρας περικοπάς. Ὁ Τσάρος Ἀλέξανδρος Γ'. ζῇ ἐν στενοτάτῳ κύκλῳ φίλων, οἱ ὁποῖοι ὅμως καμμίαν δὲν ἔχουσι πολιτικὴν σπουδαιότητα. Οἱ περὶ αὐτὸν πάντες σχεδόν, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, φέρουσι τὰ ὕψιστα ἐν τῇ αὐλῇ ἀξιώματα, ἐξυφαίνουσι δὲ ἀδιακόπως παντοειδεῖς μηχανορραφίας κατ' ἀλλήλων· εἰς αὐτῶν εἶνε καὶ ὁ στρατηγὸς Τσερεβίν, εἰς ὃν εἶνε πρὸς τούτοις ἀνατεθειμένη καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἀσφαλείας τοῦ Τσάρου. Μόνον ἐν τῷ κύκλῳ τούτῳ εὐχαριστεῖται ὁ Τσάρος, πᾶς δὲ ξένος τῷ ἐμπνέει ἀνίαν. Μετὰ πολλῆς ἀγάπης ἐπιδίδεται εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις, ὑλοτομεῖ, σαρόνει τὰς παρόδους τοῦ κήπου τῆς Γάτσινας καὶ θηρεύει εἰς τὸ παρακείμενον δάσος. Παρετήρησαν δὲ ὅτι ἡ ὑγιεία του ὡς ἐκ τούτου κατέστη ἀληθῶς ἐπίφθονος καὶ ἡ ὄρεξίς του ἀνεπτύχθη μεγάλως. Πρὸ τοῦ ἀρίστου καὶ τοῦ γεύματος ἐργάζεται μετὰ τῶν ὑπουργῶν του. Αἱ δὲ φῆμαι περὶ τῶν κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλῶν διαδίδονται, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὸν, εἰς οὓς εἶνε ἀνατεθειμένη καὶ ἡ αὐστηρὰ ἐπίβλεψις τῶν εἰς τὸν Τσάρον προτιθεμένων φαγητῶν· πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν μαγειρεῖον κλείεται ἐπιμελῶς ἐν ἰδιαιτέρῳ ἑρμαρίῳ, ὧν τὰς κλεῖδας φέρει πάντοτε ὁ maître d'hôtel, γάλλος τις ὀνόματι Béranger, ὀςτις καὶ εἰς τὴν τράπεζαν ὑπηρετεῖ μόνον τὸν Τσάρον. Ἡ Αὐτοκράτειρα εἶνε ἀγαθὴ καὶ εὐπροσήγορος δέσποινα καὶ παντὶ τρόπῳ ἀγωνίζεται νὰ διασκεδάσῃ τοὺς παρατυγχάνοντας εἰς τὴν τράπεζαν ξένους, ἵνα μὴ αἰσθανθῶσι τὴν δυςθυμίαν τοῦ συζύγου της. Ὅπως καὶ ἄλλοτε ἡ Αὐτοκράτειρα καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη ἀγαπᾷ τὸν χορὸν καὶ τὰς πολυτελεῖς ἐνδυμασίας. Ἡ μεγάλη δούκισσα Μαρία Παυλόβνα, σύζυγος τοῦ μεγάλου δουκὸς Βλαδιμήρου, εἶνε γυνὴ ἐξόχων προτερημάτων καὶ ἐπεράστου χάριτος, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν διατελεῖ ὑπὸ τὴν δυςμένειαν τοῦ Τσάρου ἕνεκα τῆς καταγωγῆς καὶ τῶν συμπαθειῶν αὐτῆς πρὸς τους Γερμανούς, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τοὺς Βερολιναίους. Τὴν σήμερον ἐξέχουσαν κατέχει θέσιν ἐν τῇ ῥωσσικῇ αὐλῇ ἡ κόμησσα Βωαρναί, ἀδελφὴ τοῦ περιφήμου Σκόβελεφ. Φοβοῦνται τὸν Τσάρον ἐν τῇ Αὐλῇ, φοβοῦνται αὐτὸν καὶ ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἔτι περισσότερον φοβοῦνται τὰς πιθανὰς συνεπείας, αἵτινες δυνατὸν νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς νῦν ἐν Ῥωσσίᾳ καταστάσεως πρὸς βλάβην αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ῥωσσικοῦ κράτους.

Περὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος παρισιανόν τι φύλλον ἀφηγεῖται τὸ ἑξῆς ἀξιοπερίεργον ἀνέκδοτον, ὅπερ δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἄνευ ἰδιαιτέρων σχολίων. Ἄγγλος τις λόρδος ἐπισκέπεται τοὺς Παρισίους καὶ εἰςάγεται εἰς μίαν συναναστροφήν, ἀποτελουμένην ἐκ γάλλων εὐπατριδῶν. Εἷς τούτων, ὁ μαρκήσιος Λεβαίρ, ἔφερεν ἰδιόρρυθμόν τινα ἐπενδύτην καὶ ἐπίσης ἀξιοπερίεργους περισκελίδας· τὰ ἐνδύματα ταῦτα ἐκίνησαν εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν προςοχὴν τοῦ ἄγγλου ταξειδιώτου. Ἐν τῇ αὐτῇ συναναστροφῇ ἦτο παρὼν καὶ δούξ τις, ὀνόματι Βελκούρ, γνωστὸς διὰ τὴν περιέργειάν του. Ἀνεκοίνωσε λοιπὸν ὁ ἄγγλος πρὸς αὐτὸν τὰς ἰδέας του ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι οὕτος διὰ τῆς περιεργείας του θὰ κατώρθου ν' ἀποκαλύψῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ποιότητα τῶν ἐνδυμάτων τούτων. Ὁ Βελκοὺρ παρεκάλεσε τὸν ἄγγλον νὰ τὸν συστήσῃ εἰς τὸν μαρκήσιον, ὑποσχόμενος ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ τῷ μετέδιδε πληροφορίας περὶ αὐτῶν. Ἡ αἴτησίς του ἐξετελέσθη καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔφερεν ὁ δούξ τὸν λέγον ἐπὶ τῶν περισκελίδων τοῦ μαρκησίου. „Σᾶς ἀρέσουν, ὡς βλέπω, τα ἐνδύματά μου, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, καὶ δὲν ἀπορῶ διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ κάνεὶς ἄνθρωπος δὲν ἐφόρεσε μέχρι τοῦδε τοιαῦτα: Βλέπω ὅτι παρατηρεῖτε μετὰ προςοχῆς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐπὶ τοῦ στήθους μου καὶ δὲν δύναμαι ἄλλως νὰ πράξω, παρὰ νὰ Σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἐπενδύτου καὶ τῶν περισκελίδων μου τούτων. Ἡμέραν τινά, ἤρξατο διηγούμενος ὁ μαρκήσιος, διηρχόμην τὰ δάση τοῦ κτήματός μου ἔφιππος ὅπως εὕρω τὸν ἀδελφόν μου, ὅςτις πρὸ δύο ἡμερῶν ἐξελθὼν δὲν εἶχεν ἐπιστρέψει, καὶ κατὰ τύχην ἐξέρχομαι τῆς συνήθους ὁδοῦ. Εἰς πυκνόν τι μέρος τοῦ δάσους βλέπω ἀπὸ τοῦ κλάδου ἑνὸς δένδρου ἕνα ἄνθρωπον κρεμάμενον. Καταβαίνω τοῦ ἵππου, πλησιάζω καὶ βλέπω τὸν ἀδελφόν μου — νεκρόν. Ἐν τῷ θυλακίῳ του εὑρίσκω τεμάχιον χαρτίου μετὰ τῶν λέξεων: „Αὐτὸ εἶνε τὸ πτῶμα τοῦ Ἕκτορος Ἀντωνίου Λεβαίρ, συνταγματάρχου καὶ εὐπατρίδου, φονευθέντος καὶ κρεμασθέντος ἐδῶ ὑπὸ τοῦ πολίτου Παύλου Ὀβουᾶ, στρατιώτου τῆς δημοκρατείας. — Κατεβίβασα τὸ πτῶμα καὶ ἐπέστρεψα μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπαυλίν μου. Ἔθαψα τὸ λείψανον, ἀλλὰ τὸ δέρμα του τὸ παρέδωκα εἰς τὸν βυρσοδέψην. Ἐκ τοῦ δέρματος ἐκείνου κατεσκευάσθη τὸ φόρεμα τοῦτο. Ἐδῶ — εἶπε δεικνύων τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους του σημεῖον — εἶνε τὸ μέρος ὀπόθεν ἡ σφαῖρα τοῦ δολοφόνου εἰςῆλθεν εἰς τὴν καρδίαν. Εἰς τὸν βίον ἤμεθα πάντοτε ἡνωμένοι καὶ μετὰ θάνατον δὲν ἐχωρίσθημεν. Ἀλλ' ὁ Παῦλος Ὀβουᾶ κατέστη τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀσπόνδου μίσους μου." — Ὁ μαρκήσιος ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του ἠσύχως καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἐγερθῇ, ὅτε ὁ ἄγγλος παρετήρησεν: „Ἀλλὰ αἱ περισκελίδες, κύριε μαρκήσιε; Περὶ αὐτῶν δὲν μᾶς εἴπατε ἀκόμη τίποτε." — „Αἱ περισκελίδες; ἠρώτησεν ὁ μαρκήσιος ὑπερηφάνως ἀποβλέπων πρὸς τὰ Inexpressibles αὐτοῦ — αἱ περισκελίδες κατεσκευάσθησαν ἐκ τοῦ δέρματος τοῦ Ὀβουᾶ."

Ὁ μέγιστος τῆς ἀρχαιότητος λυρικὸς ἕνα τον Ὀλυμπιακον ἀγῶνα ἀναδείξῃ ὑπέρτατον τῶν ἄλλων, παραβάλλει αὐτὸν πρὸς τὸν λαμπρότατον τῶν Ἀστέρων ὅστις ὡς μονάρχης ἀναφαίνεται τὴν ἡμέραν ἐν τῷ οὐρανῷ, ψάλλων ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ α'. τῶν Ὀλυμπιονικῶν καὶ τάδε:

εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν
ἔλδεαι, φίλον ἦτορ,
μηκέθ' ἁλίου σκόπει
θαλπνότερον ἄλλο
ἐν ἀμέρᾳ φαεινὸν ἄστρον
ἰρήμας δ' αἰθέρος
μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα
φέρτερον αὐδάσομεν.

Ταῦτα τοῦ κορυφαίου τῶν λυρικῶν ἀνεμνήσθημεν, ὅτε εἰς τὸν ὑπέρτατον πνευματικὸν ἀγῶνα, ὃν πάλαι ἐστήσατο ἡ μεγάλη ἡμῶν Πατρίς, ἀνεκηρύχθη καὶ ὅλλος Ὀλυμπιονίκης οὕτως εἰπεῖν· ταῦτα δὲ προοιμιαζόμενοι γράφομεν ἤδη, ὅτι ἡ Ἱστορία τῶν μεγάλων τοῦ Ἡμετέρου Γένους εὐεργετῶν ἀνέγραψεν ἐν ταῖς σελίσιν Αὐτῆς καὶ ἄλλο εὐγενὲς τῆς Μακεδονίας τέκνον, τὸν ἐκ Σιατίστης Ἰ. Τραπαντζῆν.

Οὗτος ἐν Βουκουρεστίῳ πρὸ πολλῶν ἐτῶν διαμένων καὶ μακρὰν τῆς ἰδίας πατρίδος ζῶν, δι' εὐγενοῦς πράξεως ἐβουλήθη ἤδη νὰ καταδείξῃ αὐτῇ ὅτι οὐχ ἡ ἀπόστασις οὐδ' ὁ χρόνος ἀποχωρίζουσιν ἢ συνδέουσι τὰ τέκνα πρὸς τὴν γεννῶσαν καὶ ἐκτρέφουσαν, ἀλλ' ἡ τῆς καρδίας διάπλασις. Καίπερ μακρὰν αὐτῆς διατρίβων, φαίνεται ὅτι διετήρει ἐν ἑαυτῷ ἄσβεστον τὸ αἴσθημα ἐκεῖνο ὅπερ ἀνέδειξεν ὁ ποιητὴς διὰ τῶν δύο ἐκείνων στίχων ἐν οἷς λέγει περὶ τοῦ Ὀδυσσέως ὅτι *„ἱέμενος καὶ καπνὸν ἀποθῳώσκοντα νοῆσαι ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρετο"*. Παρηκολούθει δήλον ὅτι ὁ σεβαστὸς ἀνὴρ καὶ μακρόθεν τὴν πορείαν τῶν κοινῶν τῆς πατρίδος αὐτοῦ πραγμάτων, κατιδὼν δὲ τὸ δυςχερὲς τῶν Ἐκπαιδευτικῶν αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ἤδη διὰ γενναίας πράξεως νὰ ἐπέλθῃ οὐ μόνον ἀρωγός, ἀλλὰ καὶ μέγας αὐτῆς εὐεργέτης· τοῦτο κηρύττουσιν αἱ 750 λίραι ἃς ἀνέθηκε πρὸς ἀνέγερσιν Γυμνασίου, ἐγχειρίσας ἤδη αὐτὰς εἰς τὸν ἀποσταλέντα ἵνα ἐπιδῷ αὐτῷ τὸ τῆς πόλεως ψήφισμα ἀξιότιμον ἰατρὸν κ. Ἰ. Πάϊκον, ὡς καὶ τὸ ἕτερον ποσὸν τῶν 200,000 δραχμῶν ὅπερ δωρεῖται πρὸς ἀναμόρφωσιν εἰς πλήρες Γυμνάσιον τῆς Σχολῆς αὐτῆς, προηγμένης ἤδη μέχρι τῆς Β^ας γυμνασιακῆς τάξεως. Διδαχθέντες ποτὲ καὶ ἐπὶ πενταετίαν πρότερον διδάξαντες ἐν τῇ καλουμένῃ Ἑλληνικῇ Σχολῇ τῆς πατρίδος ἡμῶν Σιατίστης καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑποσταντες τὰ ψυχη καὶ τας ανίας ἐκ κτιρίου πανταχόθεν παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένου καὶ ἀπειλοῦντος νὰ καταβάψῃ 80—100 πολυτίμους ψυχάς, δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν καὶ θαρραλέοι τολμῶμεν δημοσίᾳ νὰ ὁμολογήσωμεν τό τε μέγεθος τῆς δωρεᾶς ἣν ἐποιήσατο τῇ πατρίδι ὁ μεγάθυμος ἀνὴρ διὰ τῆς ἀποφάσεως πρὸς ἀνέγερσιν νέου καταλλήλου κτιρίου, ὡς καὶ τὸ μεῖζον τὸ παρέχον αὐτῇ τοὺς πόρους ὅπως συμπληρώσῃ τὰς τάξεις πλήρους Γυμνασίου, ἀναμορφοῦσα καὶ τὰ τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὰ νεωστὶ κρατοῦντα συστήματα. Οὕτω δὲ κατέδειξεν ὅτι καὶ ἡ πατρὶς αὐτοῦ ἀξία ἐστὶ νὰ καταλάβῃ τὴν προσήκουσαν θέσιν ἐν τῷ Νᾳ. ἐκείνῳ τιμήματι τῆς Μακεδονίας ὅπερ κατὰ τὸ πλεῖστον περιβάλλουσιν ὁ Πίνδος καὶ τὰ Καμβούνια καὶ ὁ ποιητικὸς Ὄλυμπος· ὅτι καὶ αὕτη ἀξία ἐστὶ νὰ ἀναλάβῃ τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα εἰς ὅνπερ ἀνεδείχθησαν μὲν πρὸ πολλοῦ ἡ Θεσσαλονίκη καὶ αἱ Σέρραι καὶ τὰ Βιτώλια, ἀνεφάνη δὲ νεωστὶ ἡ Κορυτσᾶ, τρανότατα μαρτυροῦσαι καὶ κηρύττουσαι τοῖς ἀμβλυώττουσιν ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ ὁ Ἕλλην ζῇ καὶ ζήσεται ἀξίως τῆς τε καταγωγῆς καὶ τοῦ ἐθνικοῦ του πολιτισμοῦ.

Ἡ ἀγγελία περὶ τῆς γενναίας δωρεᾶς τοῦ εὐγενοῦς συμπολίτου ἡμῶν οὐ μόνον πάντα ἐν τῇ πατρίδι διαμένοντα ἐνέπλησε χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν ἐν τῇ ξένῃ βιούντων τέκνων αὐτῆς. Τὴν χαρὰν λοιπὸν ταύτην ἐκδηλοῦντες διὰ τῶν βραχέων τούτων — ἅπερ θερμῶς παρακαλοῦμεν τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐρτιμίου „Κλειοῦς" ὅπως ἀξιώσῃ νὰ καταχωρίσῃ ἐν ταῖς σελίσιν αὐτῆς — καὶ τὰ εἰλικρινῆ ἡμῶν συγχαρητήρια πρὸς τὴν φίλην πατρίδα καὶ οὕτως ἀποστέλλοντες, συνενοῦμεν καὶ τὴν ἡμετέραν πρὸς τὴν τῶν συμπολιτῶν φωνήν, τὸν δίκαιον τῆς ἀΐδίου εὐγνωμοσύνης φόρον τῷ μεγαθύμῳ ἀνδρὶ ἀπονέμοντες καὶ τὸ „Ζήτω ἐπὶ μήκιστον" μετὰ σεβασμοῦ αὐτῷ ἀνακράζοντες.

Ὅταν δὲ ἀναφανῇ ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἔθνει ὁ νέος Πίνδαρος, ὅστις θὰ ἀναμέλψῃ νὰ ἐγκώμια εἰς τοὺς μεγάλους αὐτοῦ εὐεργέτας, τότε ἔστω βεβαιος ὅτι καὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ ψάλῃ „ἀναξιφόρμιγγας ὕμνους" ἀναφωνῶν ὡς ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος καὶ θεσπέσιος λυρικός·

ὁ μὰν πλοῦτος ἀρετᾶς
δεδαιδαλμένος
ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἀγαθινὸν
ἀνδρὶ φέγγος. (Ὀλ. β'. 96 . . .)

Ἐν Ἀγχιάλῳ. **Α. Ε. ΜΕΓΑΣ.**

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1888. Θ. Κ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ ἐκδότης. Ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀθήναις. Τιμ. ἐν Τουρκίᾳ γρόσ. ὀργ. 12. Ἐν Ἑλλάδι δραχμ. 3, καὶ ἀλλαχοῦ φράγ. χρυσ. 3. Σελ. 1—405. Εἰκόνες καλλιτεχνικώτατα, ἐν Λειψίᾳ ἐπεξεργασθεῖσαι. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο ἐγκαινίζει παρ' ἡμῖν νέαν ὄντως ἐποχὴν ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐνιαυσίων δημοσιεύσεων, διότι τὰ καθ' ἡμᾶς κυρίως πραγματευόμενον ἀποβαίνει ταχέως οἰκεῖον καὶ προςφιλὲς ἀνάγνωσμα. Ἐξασφαλίσας ὁ κύριος Μαγκάκης τὴν συνεργασίαν τῶν μᾶλλον ἀναγνωσκομένων παρ' ἡμῖν λογίων, συμπυκνώσας ἄλλην ἄφθονον, ἐκλεκτὴν καὶ μάλιστα ἐνδιαφέρουσαν ὕλην, καταστήσας δὲ τὸ πολυδάπανον καὶ καλλιτεχνικὸν ἔργον του ἐφφηνότατον καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων πωλουμένων εὐρωπαϊκῶν ἡμερολογίων, παρέσχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀναγνώστας ἔργον ἀληθῶς ὠφέλιμον.

— ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΗ ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Τόμος Γ'. καὶ Δ'. Διὰ τῶν δύο τούτων τόμων συμπληροῦται ἡ ἔκδοσις τῶν ποιημάτων τοῦ ἀμιμήτου σατυρικοῦ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδας, ἧς τὰς δαπάνας ἀνέλαβεν ὁ φιλόμουσος ὁμογενὴς Δημήτριος Στεφάνοβιτς Σκυλίτσης. Ἐν τοῖς τόμοις τούτοις καταφαίνεται ἡ ἀνεξάντλητος στιχουργικὴ δύναμις τοῦ κ. Σουῆ, ἤτις, ἐν τοῖς τελευταίοις μάλιστα τόμοις, ἀνέρχεται εἰς ὕψος ποιητικόν, τὸ ὁποῖον ἀναμφιβόλως ἐξησφάλισεν ἤδη αὐτῷ διαπρεπῆ θέσιν μεταξὺ τῶν ποιητῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

— **Türkei und Griechenland** (Aus „Meyer's Reisebücher"). Ὁ ὁδηγὸς οὗτος ἐξεδόθη ἀρτίως καὶ εἶνε ὡρισμένος διὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους τὴν χερσόνησον τοῦ Αἵμου ξένους, τοὺς ἀγνοοῦντας τὰς ἐγχωρίους γλώσσας, ἰδίᾳ τὴν Ἑλληνικήν. Τὸ βιβλίον λίαν ἐπιτυχῶς ἀνταγωνίζεται πρὸς τὸν ὁδηγὸν τοῦ Βαίδεκερ, τοῦ ὁποίου ἐν πολλοῖς εἶνε τελειότερον, πρακτικώτερον καὶ περιέχει πολλὰς λεπτομερείας, ἀπαραιτήτους εἰς τὸν ταξειδεύοντα. Τὸ κάλλιστον δέ, καθ' ἡμᾶς, προςόν του, εἶνε ὅτι λέγει τὴν ἀλήθειαν περὶ πολλῶν πραγμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τιμᾶται ἀντὶ φράγκ. χρυσ. 17.50.

— **Supplemento dell' Illustrazione Italiana.** F. Treves, Editori, Milano 1888. Καλλιτεχνικώτατον παράρτημα τῆς Ἰταλικῆς Illustration (Εἰκονογραφημένης Ἐφημερίδος), περιέχον μεγίστας εἰκόνας ἰταλῶν ζωγράφων, ἐπεξειργασμένας μετ' ἀπαραμίλλου τέχνης.

— ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ, ἐκδιδομένη κατα μῆνα ὑπὸ *Ξενοφῶντος Δ. Ζύγουρα* καθηγητοῦ. Τόμ. Α'. Ἰανουαρίου 1888. „Περὶ μορφώσεως, ἀγωγῆς καὶ παιδείας." — Ὁ ἀκάματος ἐν Ἀθήναις καθηγητὴς τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων ἤρξατο τῆς μηνιαίας ἐκδόσεως σειρᾶς ὠφελίμων βιβλιαρίων, ὧν ἕκαστον τιμᾶται ἀντὶ μόνον 20 λεπτῶν. Ἡ ἐτησία συνδρομὴ ἐν Ἀθήναις εἶνε δραχμ. 2, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις 2,50 καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκ. χρυσ. 2,50. Αἱ συνδρομαὶ προπληρόνονται.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΛΕΙΨΙΑΣ.

Πολυπληθῆ εἶνε τὰ ἔργα ὅσα ἐπετέλεσεν ἐν Ἑλλάδι ἡ ἡγεμονικὴ ὄντως μεγαλοδωρία φιλοπατρίδων πολιτῶν, ἔχομεν δὲ προχείρους πολλὰς πράξεις ν' ἀναφέρωμεν ὡς τὴν περὶ ἧς γράφει σήμερον ἐν ταῖς στήλαις τῆς „Κλειοῦς" ἀξιότιμος ἐξ Ἀγχιάλου φίλος. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ξένοις, ἰδίᾳ δὲ τοῖς Γερμανοῖς, πολλοὶ ὑπάρχουσιν ἰδιῶται, οἵτινες ζῶντες ἢ ἀποθανόντες διέθηκαν μεγάλα ποσὰ χάριν κοινοφελῶν σκοπῶν. Ἐξ ὅλων τῶν πόλεων τῆς Γερμανίας ἡ Λειψία δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι ἔθρεψεν ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς τοὺς εὐεργετικωτέρους πολίτας, δύναται δὲ νὰ ἦνε ἔτι μᾶλλον ὑπερήφανος, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον ἀπέβλεψαν εἰς τὸ χρήσιμον καὶ ὠφέλιμον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐθεώρησαν καθῆκόν των νὰ φροντίσωσι καὶ περὶ τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς ἰδίας των πατρίδος.

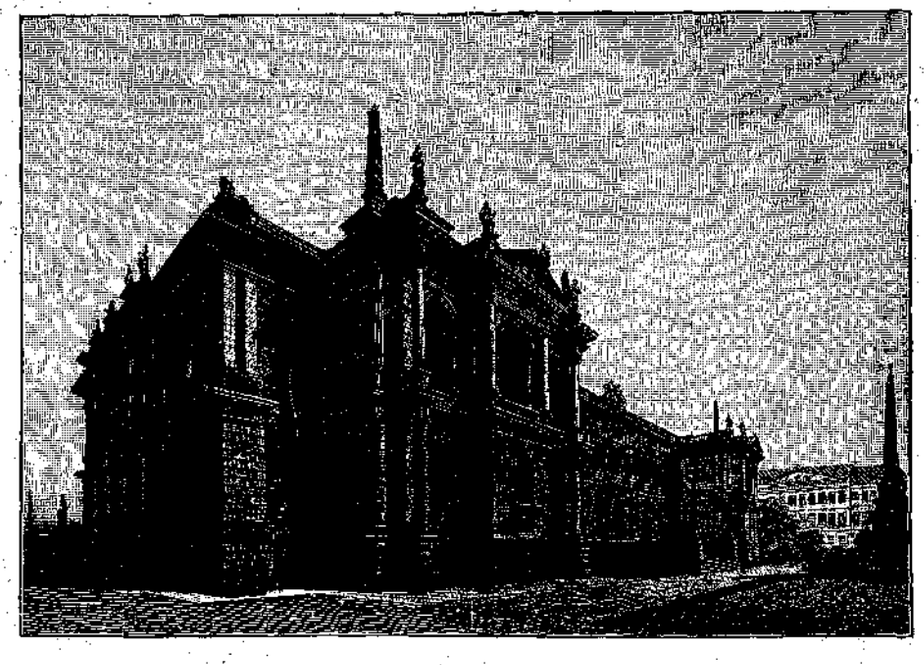

Ἡ μεγίστη πλατεῖα τῆς Λειψίας, ἡ λεγομένη τοῦ Αὐγούστου, περικυκλουμένη ὑπὸ λαμπρῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν κτιρίων, οἷον τὸ θέατρον, τὸ ταχυδρομεῖον καὶ τὸ Πανεπιστήμιον διεκοσμήθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ ὑπὸ δύο ἔτι μνημείων, ὧν ἡ ἀνέγερσις ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς ἰδιωτικὰς δωρεάς: ὑπὸ τοῦ νέου Μουσείου καὶ ἑνὸς μοναδικοῦ εἰς τὸ εἶδός του πίδακος. Καὶ περὶ μὲν τοῦ τελευταίου τούτου, ὅστις ὀλίγον μόνον φαίνεται εἰς τὸ δεξιὸν ἄκρον τῆς ἡμετέρας εἰκόνος, ἀρκούμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἠγέρθη δαπάναις κυρίας τινός, ἀποθανούσης τῷ 1881 καὶ κληροδοτησάσης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς τὴν πόλιν κεφάλαιον ἐκ 250,000 φράγκ., τὸ δὲ νέον καὶ μεγαλοπρεπέστατον Μουσεῖον ὀφείλει τὴν γέννησίν του εἰς τὴν μεγαλοφροσύνην ἁπλοῦ πολίτου τῆς Λειψίας, ὅστις ἀποθανὼν ἀφῆκεν εἰς τὴν πόλιν ὅλην του τὴν περιουσίαν, συμποσουμένην εἰς 2,327,423 μάρκας. Διὰ τῶν χρημάτων τούτων ηὐρύνθη τὸ παλαιὸν κτίριον τοῦ Μουσείου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐγκαινιασθῇ τῇ 18. Δεκεμβρίου 1858, καὶ κατέστη τῇ συνεργασίᾳ πολλῶν καὶ διασήμων ἀρχιτεκτόνων καὶ καλλιτεχνῶν ἀγλαὸν κόσμημα τῆς Λειψίας.

Τὸ ἔργον εἶνε ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τέλειον καὶ ἀντάξιον τοῦ ἀπέναντι κειμένου θεάτρου, ὅπερ θεωρεῖται ὡς ἓν τῶν περιφανεστέρων μνημείων τῆς νεωτέρας ἀρχιτεκτονικῆς. Ἡ κυρία τοῦ Μουσείου πρόσοψις εἶνε πολυτελῶς κεκοσμημένη καὶ διαιρεῖται εἰς δύο πτέρυγας μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκεται ἡ μεγάλη πύλη τῆς εἰσόδου, εἰς ἣν ἀνέρχεταί τις ἐπὶ κλίμακος πλατυτάτης καὶ διαμαρμαρίνων πλακῶν ἐστρωμένης. Αἱ πτέρυγες φέρουσιν εἰς τὰ ἔμπροσθεν προεκβολήν, ἐπὶ τῆς πρώτης δὲ καὶ δευτέρας ὀροφῆς ἀνὰ τρία μεγάλα ἀψιδωτὰ παράθυρα, ἄνωθεν τῶν ὁποίων ἐπὶ τοῦ χείλους τῆς στέγης ἵστανται τὰ ἀλληγορικὰ ἀγάλματα τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς μουσικῆς, εἰς τὴν σειρὰν δ' αὐτῶν εἶνε τοποθετημένοι ὀβελίσκοι καὶ τὰ καλλιτεχνικώτατα ἀγάλματα τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Εἰς τὰ κοιλώματα τοῦ τοίχου τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ἵστανται οἱ ἀνδριάντες τοῦ Ῥαφαὴλ καὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, εἰς δὲ τὰ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς οἱ ἀνδριάντες τοῦ Ῥοῦβενς καὶ τοῦ Ῥεμβράν.

Δὲν ἐπιτρέπει ἡμῖν ἐνταῦθα ὁ χῶρος νὰ ἐκταθῶμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν καλλονῶν τοῦ νέου κτιρίου καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς αὐτοῦ διακοσμήσεως. Ἀρκούμεθα μόνον νὰ εἴπωμεν, ὅτι καὶ οἱ ξένοι ἰδιῶται παρέχουσιν ἡμῖν ἀξιομίμητον παράδειγμα μεγαλοδωρίας καὶ γενναιοφροσύνης πρὸς τὴν ἰδίαν πατρίδα, μὴ ἐπιζητοῦντες δὲ τιμὰς καὶ θυμιάματα πράττουσιν ὑπὲρ αὐτῆς ἔργα ἀνώτερα ἐπαίνων καὶ ἐγκωμίων.

Ἕνεκα πληθύος τῆς ὕλης ἀνεβάλομεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τὴν δημοσίευσιν ἰδιαιτέρου ἄρθρου περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ'., οὗ θὰ δημοσιεύσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα.

Mr. A. W. H. εἰς Homcastle, Mr. l'Abbé G. εἰς Sées, κκ. Γ. Π. Στ. εἰς Τεργέστην, Π. Ζ. Τ. εἰς Βραΐλαν, Γ. Π. εἰς Μανσοῦραν, Ν. Π. εἰς Σουλινᾶ, Κ. Δ. Κ. εἰς Προῦσαν, Α. Χ. εἰς Βατούμ, Ν. Κ. εἰς Berlad, Η. Σ. εἰς Ἡράκλειον, Γ. Ξ. εἰς Βῶλον, δεσπ. Κ. Δ. εἰς Ζαγορᾶ. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Σ. Ν. Π. Σᾶς γράφομεν ἰδιαιτέρως. — κ. Ξ. Δ. Ζ. εἰς Ἀθήνας. Σᾶς συγχαίρομεν. — κκ. Π. Τ. Δ. καὶ Συντρ. εἰς Νίσσαν. Σᾶς ἐνεγράψαμεν. — κκ. Ε. Δ. εἰς Σμύρνην, Τ. Κ. Δ. εἰς Ταϊγάνιον, Α. Φ. Α. εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Α. Ε. Π. εἰς Κάϊρον, Α. Μ. εἰς Ἀγχίαλον. Τὰ αἰτηθέντα ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Συνεμορφώθημεν εἰς ὅλα — κ Π. Α. εἰς Ὀδησσόν. Ἐστάλη. — κκ. Τ. Σ εἰς Βελιγράδιον, Σ. Κ. εἰς Νικολαϊέφ. Τοὺς ὑποδειχθέντας ἡμῖν ἐνεγράψαμεν. — κ. Η. Τ. Κ. εἰς Ἡράκλειον. Νομίζομεν, ὅτι τὸ νέον δέσιμον θὰ Σᾶς ἀρέσῃ περισσότερον. — κ. Γ. Ζ. Γ. εἰς Μιτυλήνην. Θὰ Σᾶς ἀποσταλῶσι. — κ. Α. Ζ. εἰς Βιτώλια. Οἱ αὐτόθι κκ. Ἀδ. Μ. θα σᾶς δώσωσι τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας. — κον Κ. εἰς Ἱεροσόλυμα. Τοῦτο δυστυχῶς εἶνε ἀκατάλληλον διὰ τὸ ἡμέτερον φύλλον. Ἂς στείλῃ ἄλλα τινὰ δοκίμιά του, ἁπλούστερόν τι ὅμως ἔχοντα ὡς θέμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Θεόδωρος Ἀφεντούλης, πρύτανις τοῦ Ἐθνικ. Πανεπιστημίου (μετὰ εἰκόνος). — Ἡ παράστασις τοῦ Φιλοκτήτου ἐν Ἀθήναις ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Ῥ. Ῥαγκαβῆ. — Ῥωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλη — Σαπφὼ (μυθιστορία ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος — συνέχεια). — Ἀθηναϊκὰ Χρονικὰ ὑπὸ Ἀριστοτέλους Π. Κουρτίδου. — Τὰ τελευταῖα συμβάντα ἐν Γαλλίᾳ (μετὰ τεσσάρων εἰκόνων). — Πινακοθήκη, ἤτοι ἑρμηνεία τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Νέον ἀντισηπτικὸν φάρμακον. — Ἡ τέχνη τῆς εὐτυχίας κατὰ Μαντεκάζαν. — Ἡ αὐλὴ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας. — Χρησιμότης τοῦ ἀνθρωπίνου δέρματος.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Ἡ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Σιατίστης εὐεργετικὴ δωρεὰ τοῦ κ Τραπαντζῆ ὑπὸ Α. Ε. Μέγα.) — Βιβλιοθήκη. — Τὸ νέον μουσεῖον τῆς Λειψίας (μετὰ εἰκόνος). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Θεόδωρος Ἀφεντούλης (ἐν σελ. 17). — Ὁ Λαυρέντιος καὶ ἡ Ἰουλιέττα. Εἰκὼν τοῦ Θ. Βόρες (ἐν σελ. 21). — Ἡ ἔπαυλις Τσίριο ἐν Σὰν Ῥέμο (ἐν σελ. 25). — Οὐΐλσων, Φλοκέ, Ροβλὲ καὶ Φλουράνς (ἐν σελ. 28).

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, *ἐν Λειψίᾳ.* — *Χάρτης ἐκ τῆς* Neue Papiermanufactur *ἐν Στρασβούργῳ.* — *Μελάνη* Frey & Sening, *ἐν Λειψίᾳ.*